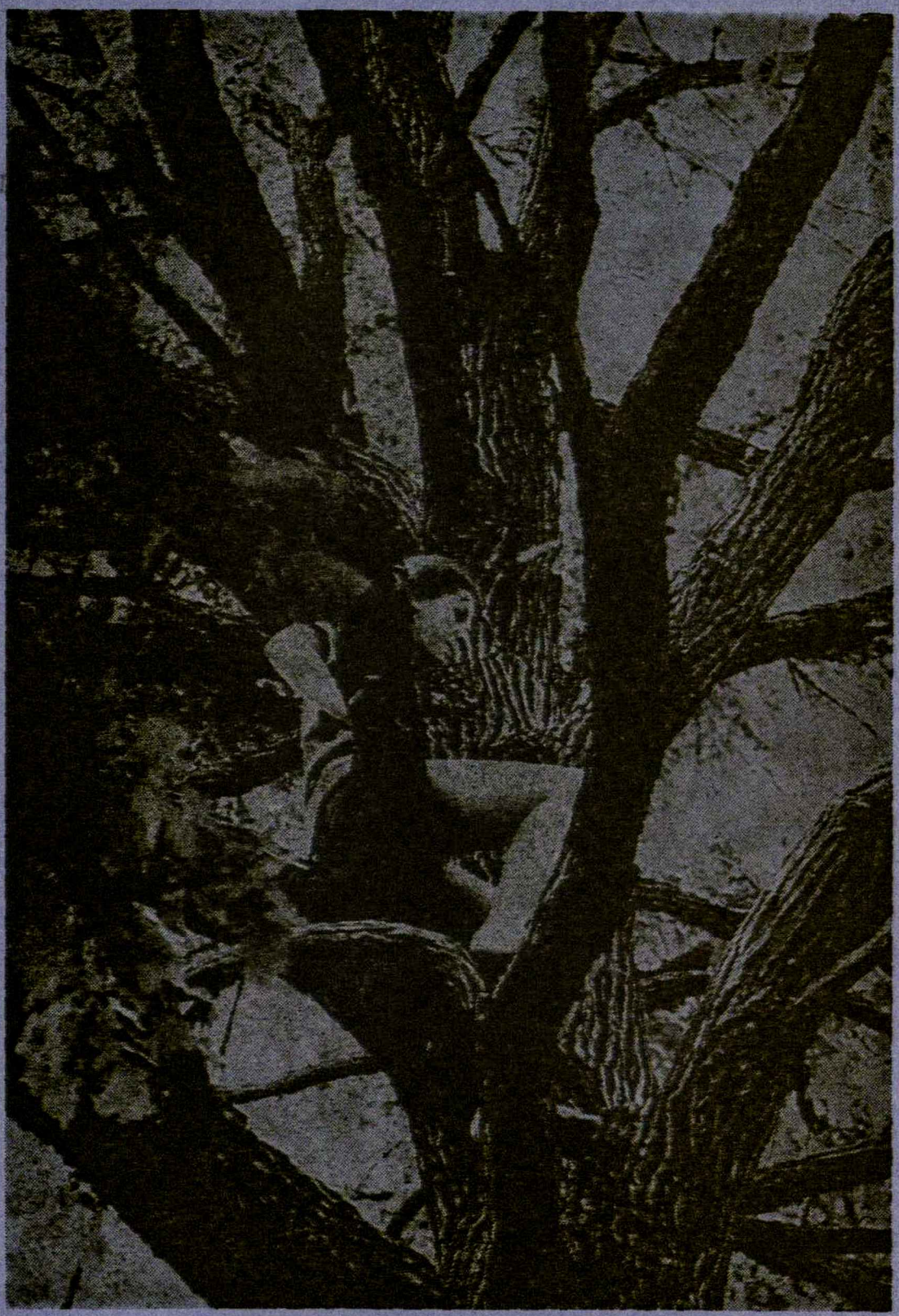

ATEITIS 7

ATEITIS

LIETUVIŲ KATALIKIŠKO JAUNIMO ŽURNALAS

1972 — LIETUVIŲ JAUNIMO METAI — 1972

RUGSĖJIS — SEPTEMBER

TURINYS

Jaunime, gyvuok! 193

Mūsų pasaulis 194

Kūrybinis reiškimasis — Algimantas Dugnas 201

Kryžiaus kelias — kun. K. Žitkus 204

A. a. Jurgio Krasnicko dviguba sukaktis 205

Potencialas — D. Matulionytė 208

II PLJK nutarimai 212

II PLJK pareiškimas 216

Tėvynėj laisvės — laisvėje tėvynės! — Onytė Kliorytė . . . 217

Atsišaukimas jaunimo peticijos reikalu 220

Ruduo — Diana Montvilaitė 221

Knygos: A Priest in Stutthof — Emilija 222

Iliustracijos: Vyto Pranaičio — 205, 218, 221; Jono Staškaus — 211.

Nuotraukos: Lino Čepo — 194, 196, 198, 223; Virgilijaus Kauliaus — 195, 219; Algio Norvilos — 197, 199; V. Noreikos — 200; iš V. Liulevičiaus foto rinkinio — 206, 207, 209; A. D. — 214, 215, 224.

Viršelis: Lino Čepo.

REDAKCIJA:

Kun. Jonas Staškevičius,
941 Dundas St., W. Toronto ,3 Ont., Canada.
Telefonas: (416) 364-7646.

REDAKCIJOS KOLEKTYVAS:

Rūta Čepaitytė, Algis Čepas, Leonardas Dambriūnas, Dainora Juozapavičiūtė, Gabija Juozapavičiūtė, ses. Dalia Keblinskaitė, Vincas Kolyčius, Almis Kuolas, Danguolė Stončiūtė, Onilė Vaitkutė.

LAUŽYMAS:

Vytas Pranaitis.
Spaudos darbus atlieka Draugo spaustuvė Čikagoje.

ADMINISTRACIJA:

Juozas Polikaitis — ATEITIS,
7235 S. Sacramento Avenue,
Chicago, Illinois 60629
Telefonas: (312) 434-2243.

ATEITIS yra Moksleivių Ateitininkų Sąjungos leidinys. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje $7.00, susipažinimui prenumerata $5.00, garbės prenumerata $15.00, visur kitur laisvame pasaulyje $5.00.

ATEITIS — The Lithuanian Catholic Youth Magazine. Published monthly, except July and August, by the Lithuanian Catholic Youth Association. Business address: 7235 South Sacramento Avenue, Chicago, Illinois 60629. Yearly subscription in the US and Canada $7.00. Single copy $1.00. Second class postage paid at Chicago, Illinois.

JAUNIME, GYVUOK!

Greitai prabėgo vasara su savo stovyklomis, iškilomis, suvažiavimais. Visa tai kiekvienais metais mums palieka tam tikrą įspūdį, mus atgaivina ir sustiprina sekančių mokslo metų darbui. Todėl mes paprastai vasaros visi su nekantrumu laukiame. Šiais metais vasaros nepaprastai laukėm ir todėl, kad jos metu turėjo įvykti II Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas, kuriam tiek daug buvo ruoštasi ir apie kurį tiek daug buvo kalbėta bei rašyta.

Reikia pripažinti, kad šauniai praėjo kongreso atidarymas Čikagoje. Puikiai buvo surengtos Studijų Dienos Kent State universitete. Įdomi ir turininga programa visus žavėjo Romuvos stovyklavietėje. Visur jaunimo tarpe galėjai pajusti tvirtą tautinę nuotaiką. Visgi vienas dalykas kėlė tam tikrą neramumą: visur pasigesta jaunimo tarpe religinės nuotaikos. O juk be religinio nusiteikimo jaunimas tampa žymiai trapesne auka nutautėjimui. Džiugu, kad kongreso uždarymo metu Toronte buvo duotas šiam jaunimo suvažiavimo darbui tęstinumas: įsteigta Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga, kuri glaudžiai bendradarbiaus su Pasaulio Lietuvių Bendruomene. Tik gaila, kad į naujosios sąjungos vadovybę buvo išrinkti kai kurie asmenys virš 30 m. amžiaus. Tuo, atrodo, jaunimas tarsi iš anksto apdikavo savo teises vyresniesiems.

Bendrai paėmus, visas kongresas pagirtinas. Sveikintini vyresnieji už neapsakomai didelę paramą, ypač finansinę, jaunimui, o jaunimas — už tokį puikų renginį, kuris, reikia tikėtis, davė pradžią pasaulinio masto lietuvių jaunimo koordinuotai veiklai.

Jaunime, gyvuok!

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

MŪSŲ pasaulis

Jei Bendrija yra Dievo tauta ir Kristaus Mistinis Kūnas, jeigu ji yra matomas pastatas, kuriame dvelkia Šv. Dvasia, tai negalima apsieiti be hierarchinės struktūros, kurios pats Kristus norėjo kaip pagrindo bei kelrodžio tikinčiųjų bendruomenei. Tai pareiškė pop. Paulius VI, primindamas tikintiesiems, kad Bendrija galinti būti kritikuojama, ir tai esą sveika, tačiau šiuo metu reiškiasi dvejopa kritika: viena — draugiška, objektyvi ir sykiu pagarbi, o kita — pikta, visur ieškanti tik blogio. Vatikano radijas, komentuodamas popiežiaus žodžius, paaiškino, kad tikinčiųjų priklausymas Bendrijai negali būti aklas ir neatsakingas veiksmas, užsimerkiąs iškrypimams, nenuoširdus. Vis dėlto kritiškumas peržengia savo ribas, kai jis remiasi šmeižtu ir pykčiu.

Ukrainiečių sinodas turėjo savo antrąjį susirinkimą Romoje. Jį sušaukė kard. Josip Slipyj. Ukrainiečiai vis dar tebesistengia gauti Vatikano leidimą ukrainiečių patrijarchatui steigti. Patrijarchatas būtų jiems ypatingas ramstis kovai savo gimtinėje prieš komunizmą.

Sąžinė yra vidinis patirties gyvenimo veidrodis, anot pop Pauliaus VI. Kalbėdamas žmonėms savo vasaros rezidencijoj Castelgandolfo, jis pabrėžė, kad vien sąžinės neužtenka, nors ji savyje ir turinti pagrindinius natūralaus įstatymo dėsnius. Krikščioniškasis gyvenimo būdas nebūtų mums žinomas vien sąžinės pagalba, jeigu jis nebūtų apreiškiamas išorinio pasaulio, Evangelijos ir Bendrijos... Kiekvienas, kuris bando be viso to apsieiti, netenka moralinio pajautimo pagrindiniams krikščionybės dėsniams ir pasiduoda palaidumui, kuris šiuo metu visur vyrauja.

Ekumeninis patriarchas Atenagoras I, Ortodoksų Bendrijos vienijanti galva, mirė Istambule sulaukęs 86 m. amžiaus. Anot pop. Pauliaus VI, patriarcho svarbiausias ir vienintelis troškimas buvęs gerti iš tos pačios eucharistinės taurės su Romos popiežiumi. Laidotuvėse popiežiui atstovavo: krikščionių vienybės sekretariato pirm. kard. Jan Willebrands, Vatikano valstybės pasekretorius arkiv. Giovanni Benelli, apaštališkasis pronuncijus Turkijai arkiv. Salvatore Asta ir krikščionių vienybės sekretoriato pasekretorius kun. Pierre Duprey, dažnas popiežiaus Pauliaus VI pasiuntinys pas patriarchą Atenagorą I. Per savo 24 patriarchavimo metus Atenagoras I parodė nepaprastų pastangų visų krikščionių sujungimui, ypač katalikų susitaikymui su ortodoksais. Reikšmingiausias žingsnis buvo padarytas, kai jis su pop. Pauliumi VI atšaukė ekskomunikas, kurios buvo išskyrusios abi Bendrijas 1054 metais.

Ortodoksų arkiv. Demetrijos, 58 m., išrinktas naujuoju Konstantinopolio patriarchu vietoj mirusiojo Atenagoro I. Jis bus žinomas kaip ekumeninis patriarchas Demetrios I. Korespondentams Istambule naujasis Ortodoksų Bendrijos vadovas pareiškė, kad ir toliau tęs Atenagoro I darbą krikščionybės vienijimo srityje.

Žmogaus laisvės samprata jokiu būdu neprieštarauja jo pareigos jausmui, pareiškė pop. Paulius VI. Tik pareigingumas šiais laikais dažnai yra piktnaudojamas ir pristatomas kaip re-

voliucijos pagrindas, o pati revoliucija — kaip būtinybė, kylanti iš moralinio įsipareigojimo. Gi revoliuciniai sąjūdžiai dažnai sau pasiglemžia absoliutinę galią viską spręsti ir todėl su savim atneša pačią konservatyviausią, laisvę varžančią santvarką. Esą negalima maišyti revoliucijos idėjos su reforma. Iš kitos pusės, negalime išplėšti iš žmogaus intymią, teisėtą ir neapčiuopiamą laisvę. Mes, Kristaus ir Jo Bendrijos sūnūs, turime būti tikrosios žmogaus dvasinės laisvės gynėjai, o tuo pačiu ir gynėjai žmogaus socialinės santvarkos, kylančios iš tos laisvės, kuri pagerbia kito žmogaus sąžinę ir visų pripažintas žmogaus teises, jų tarpe ir religinę laisvę.

Bendrojo nuodėmių atleidimo apimtis praplėsta nauju dokumentu, kurį išleido tikėjimo ir doktrinos kongregacija. II pasaulinio karo metu pop. Pijus XII buvo davęs leidimą kunigams fronte teikti bendrą nuodėmių atleidimą kariams, vykstantiems į kautynes ir civiliams mirties pavojuje. Su naujuoju dokumento išleidimu ši taisyklė dabar galioja ir taikos metu tuo atveju, kai visa eilė žmonių yra mirties pavojuje, o kunigas neturi laiko visų išpažinčių išklausyti (pvz. lėktuvui krintant) arba kai dėl trūkumo kunigų žmonės ne iš savo kaltės turėtų ilgą laiką būti be Komunijos. Dokumente tačiau primenama, kad bendrasis atleidimas niekada negali atstoti išpažinties ir todėl jį gavusieji turi pirma pasitaikiusia proga atlikti išpažintį. Pagal dokumentą, nuodėmių atleidimui reikia trijų veiksmų iš nusidėjėlio pusės: gailesčio už nuodėmes, nuodėmių išpažinimo kunigui ir už nuodėmes atsilyginimo. Kunigams primenama, kad atvejus, kada galima teikti bendrą atleidimą, gali nustatyti tik vietos vyskupai, pasitarę vieni su kitais krašto vyskupų konferencijoje.

Į popiežiškąją biblinę komisiją šiomis dienomis pop. Paulius VI paskyrė 20 pasaulinio masto Šv. Rašto specialistų: 5 iš Prancūzijos, 3 iš Vokietijos, 3i š Belgijos, 2 iš Šveicarijos, 2 iš Italijos ir po vieną iš JAV, Kanados, Indijos, Airijos, Ispanijos. Jų tarpe yra amerikietis kun. Raymond Brown, kanadietis kun. David Stanley SJ, airis kun. Alexander Kerrigan OFM, ir vokietis Heinrich Schlier. Komisijai, kuri buvo įsteigta prieš metus, vadovauja kard. Franjo Šeper.

Komuniją protestantui katalikas kunigas gali duoti tuo atveju, kai protestanto tikėjimas į Eucharistiją atitinka katalikiškąjį ir kai jis, negalėdamas dalyvauti savo tikybos pamaldose, spontaniškai Komunijos paprašo. Toks yra naujai išleistas Vatikano krikščionių vienybės sekretoriato potvarkis, kuriame pabrėžiama, kad ši taisyklė galioja tik pavieniams asmenims, bet ne grupėms, ir yra išleista kaip gairė vyskupų konferencijoms bei paskiriems vyskupams.

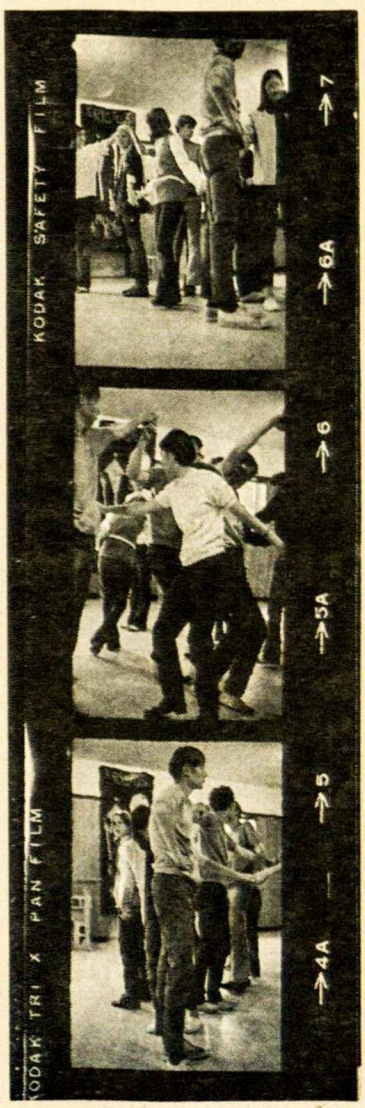

Kun. Stjepan Pavič ir kun. Pero Skopljak buvo suimti, kai sugrįžo į Jugoslaviją iš Australijos. Jie darbavosi Australijoje tarp jugoslavų ir buvo atvykę į savo gimtinę atostogų. Apkaltinti atsivežę prieš valdžią nukreiptos literatūros.

Kard. Jozsef Mindszenty atsiminimų knyga, kurios šiais metais buvo laukta pasirodant, nebus išleista. Vatikano sutartis su Vengrijos komunistais neleidžia kardinolui išleisti jokių savo atsiminimų. Praeitų metų spalio mėnesį kardinolas buvo pareiškęs, kad per 15 metų Amerikos ambasadoje turėjęs laiko sukaupti savo atmintį ir viską parašyti. Jis sakė jaučiąs pareigą tiek savo sąžinei, tiek Katalikų Bendrijai paskelbti pasauliui tiesą, nes matąs tokį didelį komunizmo nesupratimą Vakaruose, kuris gali labai pakenkti Katalikų Bendrijai Vengrijoje.

Nors Čekoslovakijoje šią vasarą buvo įšventinta net 30 kunigų, pasirodo, kad jie seminariją buvo pradėję prieš 1948 m., kai komunistų dar nebuvo valdžioje, ir savo studijas tęsė Dubčeko valdymo metu. Juos įšventino vysk. Stefan Trochta, vienintelis savo vyskupijoje gyvenąs vyskupas. Nors dar yra keletas kitų vyskupų Čekoslovakijoje, tačiau visos kitos 13 vyskupijų savo vyskupų neturi.

Visos vienuolės Čekoslovakijoje pašalintos iš mokyklų bei ligoninių ir suvežamos į "koncentracijos vienuolynus" nuo žmonių izoliuotose vietovėse. Vienos dirbs ūkio darbus, o kitos — tuose protinių ligų ligoninių skyriuose, kuriuose ligoniai nepajėgūs suprasti, kad jos yra vienuolės. Šis prievartinis seselių

izoliavimas pradėtas š. m. balandžio mėnesį.

Šv. Stepono, pirmojo Vengrijos karaliaus karūnavimo 1000 m. sukakties proga, Belgijoje, Briuselio Švč. Jėzaus Širdies bazilikoje, kard. Jozsef Mindszenty atnašavo Mišias iš visų kraštų suvažiavusiems laisvojo pasaulio vengrams. Savo kalboje verkiančiai vengrų miniai jis pabrėžė reikalą visiems melstis už laisvę, už visus pavergtuosius ir už tikėjimo laisvės atgavimą savo gimtinėje.

Apie religinę būklę Lietuvoje ilgą straipsnį atspausdino žurnalas "Herder Korrespondenz" 1972 m. 7 nr. Straipsnio autorius Gerhard Simon surinko duomenis iš įvairių patikimų šaltinių (juos nurodo) ir sudarė 6 didelių žurnalo puslapių rašinį, kuriame pabrėžia herojinę lietuvių kovą už sąžinės laisvę bei tikėjimą.

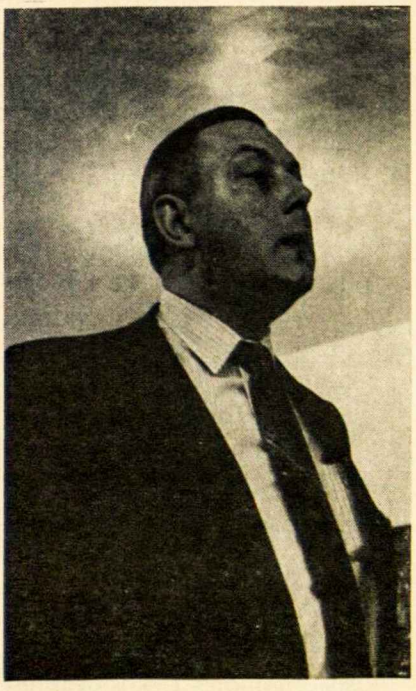

Baltimorės katalikų savaitraštyje "The Catholic Review" įdėtas to laikraščio redaktoriaus Robert J. Sievers ilgas straipsnis apie Lietuvos tikinčiųjų kovą už tikėjimo laisvę. Pateikiamos 17,000 lietuvių pasirašyto laiško JT generaliniam sekretoriui pagrindinės mintys ir suminimas Simo Kudirkos bėgimo į laisvę atvejis. Redaktorius remiasi "The Christian Science Monitor" pranešimu, kad po šio laiško išgarsinimo tikintieji Lietuvoje pradėti dar daugiau varžyti, o vyskupai buvę Kremliaus priversti net parašyti ganytojinį laišką, smerkiantį parašų rinkimą ir bandantį sukelti tikinčiuosiuose abejones apie laiško JT generaliniam sekretoriui parašų autentiškumą. Paminima, kad tas ganytojiškas laiškas, užuot nuraminęs, iššaukė tikinčiųjų pasipriešinimą bei pasipiktinimą ir eilėje šventovių kunigai tikintiesiems jo net neskaitė. Paskutiniu metu, pasak Sievers, vienas rusų komunistų žurnalas jau įspėjo atsargiai elgtis su tikinčiaisiais ir nedaryti neatitaisomų klaidų, nesiskaitant su tikinčiųjų sentimentais, kad juose nekiltų dar didesnis "religinis fanatizmas". Toks žurnalo baiminimasis, anot Sievers, esąs bene aukščiausias lietuvių tautos tikėjimo pagerbimas.

"Kardinolų kabinetas", pirmininkaujamas popiežiaus, svarstė Vatikano kurijos reformos penkerių metų rezultatus. Tris valandas trukusiame posėdyje pranešimus padarė visų pagrindinių įstaigų vadovai — kardinolai. Tokie posėdžiai periodiškai vykdavo ir per tuos penkerius metus, tačiau jiems visada pirmininkaudavo valstybės sekretorius kard. Jean Villot. Popiežius, užbaigdamas posėdį, pagyrė iki šiol atliktą darbą ir pabrėžė, jog tai dar neviskas. Ateityje dar turėsią būti išspręsti šie dalykai: paskirų kurijos raštinių kompetencija; išvystymas bendrijinio principo, kad būtų galima tinkamai palaikyti Vatikano kūrijos santykius su paskiromis vyskupijomis; dabartinių normų pagerinimas; įgalinimas vyskupų kuo daugiau veikti savarankiškai ir tuo pačiu turėti atviresnį ir laisvesnį ryšį su Vatikanu.

Pasaulio Bendrijų Taryba ir Katalikų Bendrija dar nesusitarė dėl Katalikų Bendrijos oficialaus įsijungimo į Pasaulio Bendrijų Tarybą. Sprendimas turės būti padarytas popiežiaus ir Pasaulio Bendrijų Tarybos visuotinio suvažiavimo 1975 m. Šiuo metu tas klausimas tebėra studijuojamas Vatikane. Yra argumentų už ir prieš.

Įsteigta popiežiškoji Rytų apeigų Bendrijų nuostatų pertvarkymo komisija. Jos viršininku paskirtas siro-malabariečių apeigų kardinolas Joseph Parecattil. Vatikano radijas pranešė, kad 1949—1957 m. laikotarpyje Rytų apeigų katalikams buvo išleista 1,950 nuostatų santuokos, Bendrijos turtų ir liturginių apeigų klausimais. 1959 m. buvo parengti ir visas kitas sritis apimą nuostatai, tačiau jų išleidimas buvo sulaikytas, nutarus sušaukti II Vatikano susirinkimą. Dabartinė komisija turėsianti peržiūrėti visus tuos nuostatus ir juos perredaguoti II Vatikano susirinkimo dvasioje.

Aukštesniųjų teologijos studijų institutas jau baigiamas statyti ant kalno tarp Jeruzalės ir Betlėjaus. Institutas yra pop. Pauliaus VI ir ortodoksų patriarcho Atenagoro I susitikimo Šventoje Žemėje 1964 m. vaisius. Jame studijuos ir bendradarbiaus katalikų ir ortodoksų teologai. Pastatų statybą, kuri kainavo 4,000,000, finansuoja

JAV milijonierius I.A. O'Shaughnessy, o planus prižiūri bei centro įrengimui vadovauja kun. Theodore Hesburgh SJ.

Dr. Philip Potter, 51 m. metodistų dvasininkas, išrinktas naujuoju Pasaulio Bendrijų Tarybos generaliniu sekretoriumi vietoj savo kadenciją baigusio 75 m. amžiaus prebiterininko dr. Eugene Carson Blake. Popiežius Paulius VI ta proga abiem pasiuntė telegramas: vienam pasveikinimo, o kitam — padėkos už bendradarbiavimą.

Kard. Paolo Giobbe, 33 metus dirbęs Vatikano diplomatinėje tarnyboje ir buvęs artimas pop. Jono XXIII draugas, mirė Romoje sulaukęs 92 m. amžiaus. Paskutiniu laiku jis buvo Evangelijos skleidimo ir kanonizavimo bylų kongregacijų narys.

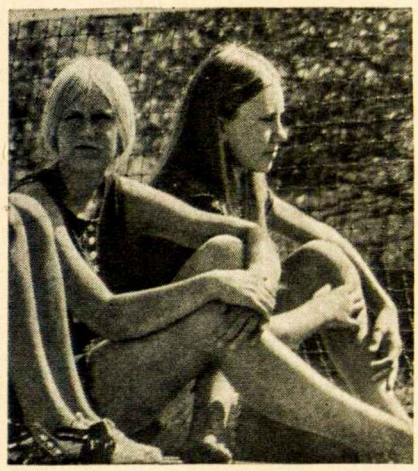

Vysk. Jan M. Gijsen, 39 m., nuo pat savo paskyrimo Roermondo vyskupu Olandijoje susilaukė opozicijos iš savo katedros kapitulos ir kai kurių kunigų. Ta opozicija ypatingai paaštrėjo š. m. gegužės mėnesį, kai jis atleido iš pareigų vyskupijos generalvikarą kun. William van Kempen. Tuo reikalu į Vatikaną kreipėsi kard. Bernard Alfrink ir Roermondo katedros kapitula, kuri net atsisakė bendradarbiauti su savo vyskupu. Šiuo metu net dvi Vatikano kongregacijos atsiuntė savo atsakymus Roermondo vyskupijos kapitulai. Kard. John Wright, kunigų

kongregacijos vardu, ir arkiv. Ernesto Civardi, vyskupų kongregacijos vardu, parašė kapitulai, kad vysk. Gijsen esąs teisus savo elgesyje teisiniu, doktrininiu ir pastoraciniu atžvilgiu. Jis esą parodė didelį brolišką supratimą, kantrybę ir atsidavimą savo vyskupijai. Abu laiškai pabrėžia, kad kapitula, kunigai ir tikintieji turi bendradarbiauti su savo vyskupu ir veikti pagal jo nurodymus, o ne priešingai. Kiekvienas vyskupas esąs atsakingas už savo vyskupiją, todėl esą nesuprantama, kaip iš viso galėjo kilti nepasitenkinimas vyskupu, kuris nutarė pasirinkti sau tinkamesnį generalvikarą.

Vysk. Robet Tracy iš Baton Rouge, La., savo vyskupijoje išleido viešą potvarkį, kad visi išsituokę (divorsavę) ir antrą kartą civiliai susituokę katalikai gali eiti sakramentų, jeigu jie nuoširdžiai yra įsitikinę, kad jų pirmoji santuoka negalioja, bet neturi pakankamai įrodymų, kad Vatikanas galėtų tą santuoką panaikinti. Toks vyskupo potvarkis iššaukė didelę kontroversiją. Iki šiol praktikoje visa eilė išsituokusių ir vėliau civiliai susituokusių katalikų eidavo sakramentų (Atgailos ir Komunijos), tačiau jie turėdavo pirmiausia pasižadėti, kad toliau su savo neteisėtu partneriu gyvens kaip brolis ir sesuo. Tokiems, kurie yra išsituokę, vėliau civiliai susituokę ir nori toliau gyventi kaip vyras su žmona, palankaus atsakymo nebuvo vien dėlto, kad antroji santuoka yra civilinė ir Bendrijos akyse negaliojanti. Daugelio manymu, reikėtų geriau sutvarkyti anuliacijos procesą Vatikane, bet jokiu būdu nesekti vysk. Robert Tracy pavyzdžiu, kuris bereikšmiu padaro Santuokos sakramentą.

Pašaukimai Airijoje į kunigus yra gerokai sumažėję, pasak Airijos komunikacijos instituto tyrinėjimų skyriaus direktoriaus kun. James Lennon. Per keletą paskutiniųjų metų kasmet miršta arba iš kunigystės pasitraukia 200 daugiau kunigų negu įšventinama. Nuo 1945 m. einančiųjų į kunigus ir vienuolius skaičius yra kritęs 45 proc. Jeigu taip bus ir toliau, ateityje Airijai gali pradėti trūkti kunigų.

Orlando vyskupija JAV-se įsteigė visiems vyskupijos kunigams atstovaujantį vienetą, kurį pavadino "presbiteratu". Presbiteratas kartu su vyskupu dalyvauja visuose vyskupijos sprendimuose, kuriuose vyskupas turi veto teisę. Sprendimai įsigalioja 30 dienų po presbiterato nubalsavimo. Vyskupui su sprendimu nesutinkant ir panaudojus veto teisę, presbiteratas dviejų trečdalių dauguma gali dar kreiptis

į vyskupą ir prašyti antrą kartą reikalą persvarstyti. Visi vyskupijos kunigai į presbiteratą išsirenka 16 kunigų—atstovų, o vyskupas pasirenka iš savo pusės 4.

Grupė Arizonos kunigų ir seselių, palikusių savo pašaukimus, paskatinti vysk. Edward A. McCarthy, šiuo metu susiorganizavo ir ruošiasi to vyskupo priežiūroje prisidėti įvairiais savo talentais bei sugebėjimais prie Katalikų Bendrijos darbo.

Zairo respublikoje katalikų padėtis pagerėjo. Buvo leista ištremtam kard. Joseph Malula sugrįžti namo po 4 mėnesių užsienyje. Valdžios politinės partijos celės seminarijose, prieš kurias kardinolas priešinosi, vis dėlto įsteigtos.

Naujai įsteigta maronitų katalikų vyskupija Detroite, apimanti visą Ameriką. Ji vadinsis šv. Marono vardu. Jos pirmuoju vyskupu paskirtas Francis M. Zayek. Vyskupija aptarnaus 150,000 tikinčiųjų 43 parapijose. Maronitų apeigos yra labai senos — iš V šimtmečio. Daugiausia tų apeigų katalikai yra libaniečiai.

280 brazilų katalikų vienuolių ir pasauliečių gavo teisę dalinti Komuniją. Tą teisę specialiomis iškilmėmis suteikė kard. Eugenio Sales. Brazilijoje vienas kunigas proporcingai turi aptarnauti 6,500 tikinčiųjų, todėl tokia pagalba ten ypatingai reikalinga.

Kova tarp pažangiųjų ir konservatyviųjų katalikų Outreau miestelyje, Prancūzijoje, išsivystė iki tokio laipsnio, kad pažangieji pasisakė prieš vaikų pirmosios Komunijos iškilmes, ir parapijos klebonas jas uždraudė. Tada konservatyvieji išsikvietė du kunigus iš kitos parapijos, ir pirmosios Komunijos pamaldos bei iškilmės įvyko miesto salėje. Pirmąją Komuniją tą dieną priėmė 50 vaikų. Pasirodo, panašūs įvykiai yra atsitikę ir kitose 29 Arras vyskupijos parapijose.

Katalikų ligoninė New Orleans mieste grąžino 100,000 dol. federacinę paskolą ir atsisakė 4000,000 vėlesnės paskolos savo statybai, kad vėliau nebūtų priversta savo pastatuose vykdyti abortus. Winnipege, Manitoboje, Kanados katalikiškų ligoninių draugijos pirmininkas John Connors pareiškė, kad katalikiškosios ligoninės Kanadoje užsidarys, jeigu bus verčiamos atlikti abortus. Kanadoje katalikiškos ligoninės gauna federacinės valdžios paramą ir todėl abortų šalininkai reikalauja jose abortų darymo.

Iš kunigų šio meto tikintieji laukia tinkamo savo kunigiškų įsipareigojimų atlikimo, — pareiškė pop. Paulius VI, kalbėdamas 23 JAV kunigams, šventiantiems savo 25 m. kunigavimo sukaktį. Jis skatino senus kunigus būti pavyzdžiu jaunesniems ir jiems padėti. Popiežiaus leidimu sukaktuvininkai Mišias koncelebravo prie pagrindinio šv. Petro bazilikos altoriaus, prie kurio Mišias laiko tiktai popiežius ir kuris nors iš kardinolų, gavęs popiežiaus leidimą. Pasak Vatikano radijo, tai buvusios pirmosios prie to altoriaus atlaikytos Mišios anglų kalba. Po savo kalbos popiežius pasikvietė tris sukaktuvininkus vyskupus — Paulių Marcinkų, Ruchard Ham ir John May — ir su jais bendrai suteikė palaiminimą.

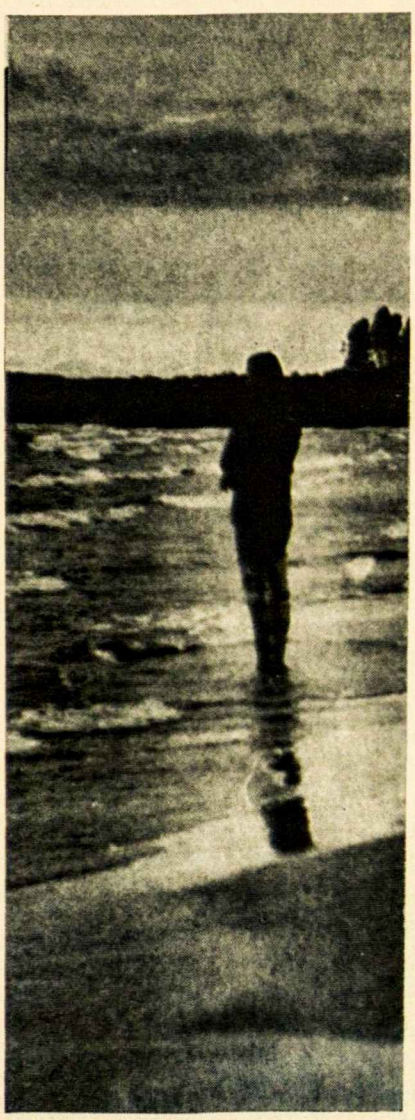

Trečiasis lietuvis susideginо Lietuvoje birželio 3 d. apsipylęs benzinu. Tai 60 m. amžiaus darbininkas Andriuškevičius. Jis mirė sekančią dieną karinėje ligoninėje. Bandė susideginti ir ketvirtas lietuvis — Zališauskas, taipogi vyresnio amžiaus žmogus, tačiau jis nespėjo užsidegti kai jį pačiupo milicija. Abiejų susideginimo motyvas, kaip ir ankstyvesnių dviejų jaunuolių — protestas prieš sovietinę okupaciją ir religijos varžymą. Šie pastarieji du atvejai parodo, kad vyresnioji karta eina išvien su jaunesniąja laisvės kovoje.

II PLJK parodos įvyko birželio 24 — liepos 4 d. d. Čikagoje, lietuvių Jaunimo Centre. Parodas oficialiai atidarė poetas Kazys Bradūnas. Darbai buvo suskirstyti į įvairias kategorijas tam reikalui paskirtos komisijos, kurią sudarė: Ramojus Mozoliauskas, Jurgis Daugvilas, Vanda Balukienė, Alfonsas Valeška ir Zita Sodeikienė. Architektūros paroda neįvyko, nes neatsirado norinčių joje dalyvauti. Taikomojo meno parodoje norinčių dalyvauti atsirado labai mažas skaičius, todėl keli šios srities darbai buvo išstatyti kartu su grynojo meno paroda. Jaunųjų dailininkų grynojo meno parodoje pirmąją premiją 350 dol. laimėjo **Kęstutis Lapšys** iš Austrijos

už litografiją "Keturiems dideliems lietuviams"; antrąją premiją 250 dol. laimėjo **Irena Mitkutė** iš Čikagos už "Lietuvių liaudies keiksmažodžių" iliustravimų rinkinį anglų ir lietuvių kalbomis; trečiąją premiją 150 dol. laimėjo **Raminta Baukytė** taipgi iš Čikagos už macrame "Be pavadinimo". Foto parodoje pirmąją premiją 350 laimėjo **Rimantas Žukas** iš Kalifornijos už "Jaunos šeimos portretą"; antrą premiją 250 dol. — **Auksuolis Valiūnas** iš Toronto už spalvuotą nuotrauką; o trečią premiją 150 dol. — Gary Mankus iš Čikagos už nuotraukų montažą "Field Museum".

Laisvojo pasaulio lietuvių IV tautinių šokių šventė įvyko Čikagoje liepos 2 d., II PLJ Kongreso metu. Šventės išvakarėse prie Jaunimo centro buvo įžiebta ugnis Lietuvos laisvės kovotojams. Ugnį uždegė: Marija Baronaitė-Grėbliūnienė iš Australijos, lydima M. Reslerio iš Vokietijos ir J. Čiurkino iš Uragvajaus. Vainiką prie paminklo padėjo E. Pauliukonytė iš Vokietijos, J. Deveikis iš Argentinos ir P. Bilevičius iš Brazilijos. Žodį tarė Kanados LB pirm. inž. E. Čuplinskas. Buvo sugiedota "Marija, Marija" ir tautos himnas. Vėliau Marijos gimnazijos salėje įvyko koncertas, kurio programą išpildė Montrealio ansamblis "Gintaras", mergaičių kvartetas "Rasa" iš London, Ont., Vokietijos lietuviai šokėjai, Uragvajaus "Atžalynas" ir Vokietijos vyrų kvartetas "Baltija". Šventę oficialiai atidarė prez. Niksono žmona, lydima sen. Derwinskio, sen. Percy ir V. Adamkaus. Šventei vadovavo G. Breichmanienė iš Hamiltono. Programoje buvo išpildyti 22 šokiai, kuriuos atliko jaunimas ir vaikai. Dalyvavo taipgi Montrealio "Gintaro" liaudies instrumentų ansamblis; pučiamųjų orkestras, diriguojamas Alvydo Vasaičio ir choras, kurį sudarė Čikagos "Dainava" ir operos solistai. Priskaičiuota dalyvių arti 2000.

SAS stovyklautojai senelių manuose.

II PLJ Kongreso iškilmingas atidarymas įvyko birželio 30 d. Čikagoje, Conrad Hilton viešbutyje. Atidarymui vadovavo Kongreso komiteto pirm. Romas Sakadolskis. Invokacijas skaitė kun. A. Kezys SJ ir ev. kun. J. Juozupaitis. Kongresą sveikino Lietuvos garbės konsulė J. Daužvardienė lietuvių diplomatinės tarnybos vardu, PLB pirm. S. Barzdukas, Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas, dr. J. Kazickas — kongreso rėmėjų vardu ir I PLJK pirmininkas A. Zaparackas. Atidaromąją paskaitą, "Išeivijos lietuvių jaunimas: prasmės beieškant", skaitė kun. A. Saulaitis SJ iš Brazilijos.

Jaunimo Kongreso akademinė programa vyko liepos 1—3 d. d. Conrad Hilton viešbučio patalpose ir lietė tokias temas kaip laisvės kova, jaunimo organizacijos, lituanistikos studijos, vasaros stovyklų problemos, jaunimo lietuviškoji kūryba išeivijoje ir jaunimas lietuviškoje bendruomenėje.

Jaunimo Kongreso Studijų Dienos įvyko Kent Valstybiniame universitete liepos 4—9 d. d. ir apėmė visą eilę svarbių klausimų liečiančių liet. kultūrą, religiją, politiką, auklėjimą ir šeimą. Tose dienose padarytieji nutarimai spausdinami šiame numeryje (žiūr. pusl.).

Jaunimo Kongeso Stovykla įvyko liepos 9—15 d. d. Kana-

doje, skautų stovyklavietėje "Romuva". Dalyvavo apie 450 asmenų iš įvairių pasaulio kraštų. Stovyklai vadovavo kun. A. Saulaitis SJ, mergaičių vadovėmis buvo E. Vadopolienė ir A. Zailskaitė, o berniukų vadovais — A. Dudaravičius ir A. Steponaitis. Stovyklos kapelionas buvo kun. J. Šulcas SDB, programos koordinatorė — G. Merkevičiūtė, ūkvedys — A. Gutauskas ir stovyklos administratorius — G. Breichmanas. Stovyklos metu buvo skaityta visa eilė paskaitų, kurias skaitė tų sričių specialistai: dail. T. Valius, dail. A. Tamošaitis, rašyt. A. Vaičiulaitis, poetas dr. H. Nagys, kalbininkas prof. dr. W. R. Schmalstieg, tautinių šokių vadovas L. Sagys ir muz. F. Strolia.

Jaunimo Kongreso uždarymas įvyko Toronte, Kanadoje, liepos 16 d., sekmadienį, pamaldomis ir iškilmingu aktu bei koncertu. katalikams pamaldas laikė vysk. V. Brizgys su kun. J. Giedriu SJ ir kun. J. Margiu MIC. Pamokslą pasakė vysk. A. Deksnys. Evangelikams pamaldas laikė ir pamokslą pasakė kun. A. Žilinskas. Po pamaldų Brockton auditorijoj įvyko oficialus kongreso užbaigimo aktas su koncertu. Dalyvavo apie 800 asmenų. Lietuvos diplomatinės tarnybos šefo S. Lozoraičio vardu sveikino Lietuvos gen. konsulas Kanadoje dr. J. Žmuidzinas. Taipgi sveikino PLB pirm. S. Barzdukas, Kanados LB pirm. E. Čuplinskas ir Toronto apylinkės LB pirm. J. Karpis. Paskaitą "Kokie mes būsime 2000 metais?" skaitė H. Antanaitis iš Australijos. R. Sakadolskis perskaitė Jaunimo Kongreso pareiškimą (žiūr. 216 psl.). Kongreso finansų komisijos vicepirm. dr. Vyt. Vygantas pranešė, kad nuo šių metų yra įsteigiama **Romo Kalantos vardo 1000 dol. metinė premija.** Meninę dalį išpildė įvairių kraštų jaunimo vienetai.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga, kuri buvo įsteigta II PLJ Kongreso metu, įsteigė savo ryšių centrą 2422 West Marluette Rd. Chicago, Ill., 60629. Centras leis savo žiniaraštį, kurio kolektyvą sudaro: Emilija Pakštaitė — redaktorė, Mirga Šerepkaitė ir Ina Stravinskytė — korespondentės, Rita Kėkštaitė ir Loreta Plienaitė— techninių reikalų tvarkytojos ir Aušrinė Karaitytė — spaustuvei medžiagos paruošėja.

PLJS Ryšių Centro ŽINIARAŠČIO kolektyvas. Iš kairės į dešinę: Rita Kėkštaitė, Loreta Plienaitė, Mirga Šerepkaitė, Ina Stravinskytė ir redaktorė — Emilija Pakštaitė. Nuotraukoje trūksta Aušrinės Karaitytės.

Kūrybinis reišk imasis

ALGIMANTAS DUGNAS

Padaryti dalyką iš nieko, absoliučiai nieko neturint, reiškia kurti. Bet mes gerai žinom, kad tik vienas Dievas gali ką nors padaryti iš nieko. Žmogus neįstengia ir neįstengs tai padaryti per visą savo gyvavimą. Jo kūrybai reikia medžiagos. Bet ar padarymas ko nors iš jau esančios medžiagos yra kūryba? Reikia pripažinti, kad tam tikra žodžio prasme yra tikra kūryba, nes žmogus duoda savo kūriniui tam tikras ypatybes, tam tikrą išraišką, taip kad tas daiktas jau nebėra tas pats, o kitas. Pavyzdžiui, nupaišykite ant popieriaus vaizdą. Tas popierius jau nebėra popierius, bet tampa paveikslu. Žmogus gali visaip išreikšti savo kūrybą; mene, literatūroje, sporte ir organizacijoje. Bet jis ir pats savyje yra nuolatinis kūrybinis veiksmas. Nuo pat savo gimimo dienos žmogus kuria save, savo aplinką, savo pasaulį.

Kūrybiniu reiškimusi žmogus išsiskiria nuo gamtos ir nuo kitų gyvūnų, nes gamta, sekdama tam tikras nustatytas taisykles, negali savo valia jų pakeisti; gyvuliai, sekdami savo instinktu, neįstengia kitaip pasielgti; kai tuo tarpu žmogus, naudodamas savo protą, net įstengė mėnulį pasiekti. Štai kodėl iškyla kūrybos svarba ir kodėl žmogus yra neužbaigta kūryba, kuri nuolat turi vystytis.

Noriu čia priminti, kad kūryba nereiškia vien paveikslą nupiešti, statulą nulipdyti ar eilėraštį sugalvoti. Kūryba nėra tiktai meninės parodos suruošimas, nes ji gali pasireikšti ir veikloj, ir sporte, ir visuomeniniame darbe. Mano tikslas yra jums pristatyti veiklos kūrybą, kurią aš laikau daug svarbesne už kitas kūrybas ir kurios mums šiandien taip reikia.

Atydžiai nagrinėjant, galime pastebėti, kad kiekvienas amžius turi savą kūrybą ir kiekviename amžiuje žmogaus kūrybinis reiškimasis prisitaiko prie vietovės įvykių bei to laiko gyvenimo. Mes gyvename ypatingame amžiuje ir mūsų sąlygos yra nepaprastai ypatingos. Mes esame čia susirinkę dėl vieno reikalo ir tik vienas žodis mus visus čia suvedė: **LIETUVA.**

Taikantis prie dabartinių aplinkybių, kyla du milžiniškai svarbūs klausimai, būtent: 1. Ar lietuviškas jaunimas yra kūrybingas? 2. Kur gali ir turi mūsų kūryba reikštis?

Į pirmą klausimą, ar lietuviškas jaunimas yra kūrybingas, mano atsakymas yra neigiamas. Ne todėl, kad šis jaunimas

nemokėtų kurti, bet todėl, kad negali. Jo rankos yra suvaržytos ir jis yra kitų išnaudojamas.

Koks yra svarbiausias elementas, reikalingiausias kūrybai, kad ji galėtų išsivystyti ir galėtų reikštis? Laisvė, brangūs draugai, laisvė. Reikia ne tik fizinės ir materilainės laisvės, bet ypatingai moralinės laisvės: laisvai galvoti ir tą laisvai sugalvotą mintį laisvai išreikšti. Žvelgdami į Lietuvą, pastebime, kad tenai gyvenantis jaunimas vienodai galvoja, vienodai rašo ir vienodai kuria, nes viskas yra vardan "Tarybų Sąjungos". Viskas dėl jos, su ja ir dėka jos. Laisvės nėr, nes tarybinė santvarka nusako kaip turi kurti. Pažvelkime dabar į mūsų pasaulį. Atsakykite man: ar tikrai mes esame laisvi? Daugelis sakys: "Juk mes darome kas mums užeina be kitų įsakinėjimo. O aš pasakysiu, kad visai klystat, nes mes savo vadinamajame "laisvajame pasaulyje" esame taip pat vergai, kaip ir Lietuvos jaunimas po rūsų jungu. Mūsų kūnas, materialiniai kalbant, gal ir yra laisvas, bet mūsų protas, mūsų visas "valdymosi centras" ar tikrai yra laisvas? Ar nepastebėjote kad visi komerciniai skelbimai, televizija, radijas ir t. t. paveikia mūsų gyvenimą ir galvojimą. Ar nepastebėjote, kad esame mados rankose? Ne mes įsakome sau, bet mada mums įsako kaip turime vilkits, kaip pasipuošti. Kol nebuvo šios modernios gyvenimo įtakos, mūsų tėvai turėjo daugiau laiko pažvelgti į gamtą ir tyrai galvoti. Mūsų tėvų mintys buvo laisvos — be priemaišų, užtat ir galėjo laisviau išsireikšti sava kūryba. Bet mes šiandien to negalime padaryti. Mes dažnai taip ieškom naujenybių, taip nekenčiam praeities, kad nuo to didelio ieškojimo mūsų kūryba grįžta atgal ir sutampa su mūsų protėvių kūryba.

Nors neturime laisvės, bet turime norą. O jei norima, tai galima ir, jei galima, reikia drąsiai ir energingai pančius nusimesti ir laisvę atgauti. Tokiu būdu prieiname prie antro klausimo: kur gali ir turi mūsų kūryba reikštis.

Nereikia būtinai naujus dalykus išgalvoti, bet ir nereikia vien senus imituoti. Brangūs draugai, dėlko neparodome savo meną tautinių švenčių paruošime? Skaudu žiūrėti kaip kartais tos šventės yra ruošiamos. Paimkime Vasario Šešioliktosios minėjimą. Mūsų vyresnieji, mūsų pirmininkai laksto, triūsia, šokinėja, bet kam? Pakviesti senatorius, gubernatorius, aukštus pareigūnus?.. Minėjime didžiausios ir ilgiausios prakalbos, o po to visi ieško kaip čia nusifotografuoti su tuo valdžios pareigūnu, kad laikraštyje būtų įdėta, ir dar pešasi už artesnę prie jo vietą. Na, o pastui — didžiausia puota: priešais gera whisky bonka, o su ja — "lai gyvuoja Lietuva"... O kur jaunimas? "Oh!!" gėrisi mūsų vyresnieji, "kaip puikus mūsų jaunimas: moka gražiai pašokti!" Kas atsitiko? Jaunimas, kai tokie minėjimai vyksta, turi gerai sušokti tuos tautinius šokius ir... viskas. Bet ar jaunimas kada nors sugalvojo paruošti Vasario Šešioliktosios minėjimą? Gal jiems niekas neleidžia, o gal neturėjo progos. Bet aš manau, kad jau užtenka tų diplomatiškumų, tų puotų. Jau laikas atsibusti. Kodėl neparodyti čia savąją kūrybą, savąjį meną ir meilę Lietuvai? Draugai, jau laikas, kad keltume revoliuciją!... Ne automatu rankose, ne kruvinu būdu, bet kilnia reforma, kaip jaunimas temoka. Kviečiu visus į ideologinę ir kūrybinę revoliuciją. Ir pasakysiu dėl ko jinai yra reikalinga. Mūsų Vasario Šešioliktosios šventė kiekvienais metais yra ta pati, ir tas diplomatiškumas tęsiasi jau trisdešimt

metų. Kiekvienas pareigūnas, sugrįžęs iš tokio minėjimo, neprisimena mūsų kenčiančios Lietuvos. Ką padarė ir daro JTO dėl Lietuvos? Ką visi pakviestieji valdininkai padarė ar daro dėl Lietuvos? Lietuva vis užimta ir kenčianti. O kokia pasaulio nuomonė? Visai šalta ir indeferentiška, nes nėra kas jį suįdomintų. Užtat aiškiai matome kur mūsų kūryba turėtų reikštis ir kodėl yra reikalinga toji ideologinė revoliucija. (Kad nebūtų nesusipratimų, noriu paaiškinti, kad šiais savo pasisakymais jokiu būdu nesiūlau atstumti ir be niekur nieko varyti lauk mūsų vyresniuosius žmones. Vienas kitam esame reikalingi. Bet prašyčiau mūsų vyresniųjų žmonių bei primininkų suprasti mus ir priimti mus į dialogą — priimti mūsų nuomones.)

Per kūrybą, būtent: darbu, veikla, raštu ir entuziazmu turime palengvinti Lietuvai naštą, turime suįdominti ir supažindinti pasaulį su Lietuvos padėtimi vergijoje. Nėr geresnės kūrybinės veiklos kaip ugdyti organizuotą jaunimą, kuris ateityje būtų iš širdies lietuviškas ir mokėtų visuose savo pasireiškimuose iškelti Lietuvos vardą ir net iškovoti jai laisvę.

Tokiu būdu prieinam prie kitos veiklos, kurioje turėtų pasireikšti viena iš mūsų svarbiausių ir didžiausių kūrybų: tai viso pasaulio lietuviškojo jaunimo susijungimas ir veiningas patriojotinis veikimas. Tai būtų bent kūryba, jei mes vieningai dirbtume, palaikytume dažnesnius ryšius tarp savęs, padrąsintume vienas kitą ir kartu neštume aukštai iškeltą kenčiančios tėvynės vėliavą.

Baigdamas kartoju: nenoriu kalbėti nei apie parodas, nei apie meną ir t. t., nes apie tai daug ką girdime ir daug kas yra nuveikta tiek čia Amerikoje, tiek kituose kraštuose. Primenu visiems jaunimo parodą, kuri yra atidaryta šiuo kongreso metu. Bet duosiu dar svarbesnį kūrybos pavyzdį! Šis pavyzdys yra pats geriausias ir ši kūryba yra pati gražiausia, kurią iki šiolei esu matęs. Tai mūsų dabartinis visuotinis kongresas.

Kviečiu visus po šio kongreso grįžti į savo namus su tokiu entuziazmu, kad mūsų širdyse plaktų vienas noras: siekti tėvynės išlaisvinimo iš komunistų nasrų, ir galiausiai, kad mūsų visa kūryba reikštųsi vardan tos Lietuvos!

★

Algimantas Dugnas yra 25 metų amžiaus, mokęsis saleziečių gimnazijoje, Italijoje. Baigęs mokslą, grįžo į Caracas miestą Venecueloje ir šiuo metu tarnauja darbo įmonės įstaigoje. Prieš metus Caracas mieste jis pradėjo steigti moksleivių ateitininkų kuopą, nors Caracas miesto valdžia ir lietuvių bendruomenė priešinasi tokių organizacijų įsisteigimui bei veikimui. Taigi, be jokios pagalbos iš šalies. Šiuo metu kuopoje yra 8 nariai. Aukščiau pateiktą paskaitą Algis buvo pakviestas paruošti ir skaitė Kent State universitete, Jaunimo Kongreso studijų dienose. — R e d.

Kryžiaus kelias

KUN. K. ŽITKUS

III PIRMĄKART SUKLUPĘS UŽ MANE

Nuodėmės našta pečius prispaudė,
Dieviškus, nesuteptus pečius...
Išgirstu aš Tavo skundą graudų:
Tai už tavo nuodėmes kenčiu...

Bet ne čia dar Tavo kelias baigsis,
Ne visa dar taurė išgerta...
Ir Tu kelsies vėl ir eisi, eisi...
Prislėgtas baisios kančios našta.

O kiek kartų tu, širdie, nupuolei,
Pasiklydus slidžiame kely?
Ir gulėjai neteisybės guoly,
Ir sakei, pakilti negali

GIESMĖ

Aš po kryžiumi norėčiau,
Su Tavim drauge stovėti,
Lieti ašaras gailias...

A. a. Jurgío Krasnícko

dvíguba sukaktís

Vyresnieji dar atsimena, kad 1922 m. spalio 25 d. buvo nužudytas jaunas studentas Jurgis Krasnickas, daug žadantis visuomenininkas ir žurnalistas. Jis buvo gimęs 1902 m. gegužės 7 d. Atesninkų kaime, Simno valsčiuje, Alytaus apskrityje. 1919 m. stojo į savanorius ir telkė vyrus į Lietuvos nepriklausomybės gynėjų gretas. 1921 m. baigė Marijampolės Rygiškių Jono gimnaziją ir buvo pradėjęs filosofijos bei matematikos studijas Muensterio universitete. Jis rašė eilėraščius, straipsnius, recenzavo knygas ir veikė ateitininkų, pavasarininkų bei kitose katalikiškose organizacijose. Arčiau jį pažinusieji prisimena kaip gabų, iškalbingą, energingą, ryžtingą ir daug žadėjusį jaunuolį. Šiais metais gegužės mėnesį suėjo 70 metų nuo jo gimimo, o spalio mėnesį — 50 metų nuo jo nužudymo. Jo mirties penkiasdešimtmečio proga ruošiamas leidinys, norint priminti jį idėjos draugams ir atkreipti dėmesį šių laikų jaunimo, kad jis pamatytų ką gali įstengti ryžtingas jaunuolis.

Jurgio Krasnicko tragiškoji mirtis buvo atžymėta skiriant jam "Ateities" numerį (1923 m. sausio mėn.), steigiant jo vardu fondą ir kitais būdais. Šiuo numeriu "Ateitis" vėl primena savąjai organizacijai vieną savo veikėjų, skyrusių jai savąjį gyvenimą.

Voronežo ateitininkai po visuotinio susirinkimo gamtoje 1916 ar 1917 m. Jurgis Krasnickas klūpo vidury, be kepurės, gimnazistinį paltą užsimetęs ant pečių, rankoje laiko pušies šakutę.

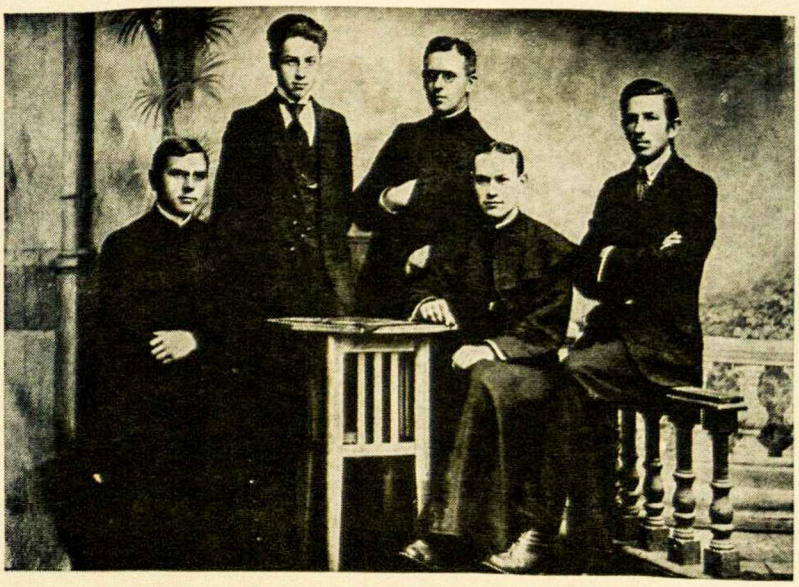

Ateitininkų ir pavasarininkų žymieji veikėjai Marijampolėje apie 1921 metus (iš k. į d.): kun. Andriejus Cikota, Jurgis Krasnickas, kun. Vincentas Borisevičius (vėliau vyskupas), kun. Antanas Dailydė ir Antanas Dailydė.

Muensterio universiteto lietuvių studentų ateitininkų kuopa 1922 m. Ant žemės sėdi (iš k. į d.): Antanas Puodžiukynas, kun. J. Labukas (dabar vyskupas Lietuvoje) ir Česlovas Pakuckas. Antroje eilėje: Domeikaitė, kun. K. Trukanas ir Radušytė. Stovi: kun. B. Granskas, Jurgis Krasnickas, kun. Juozas Gutauskas ir Pranas Jucaitis.

Jurgio Krasnicko laidotuvės. Atidarytas karstas apsuptas tėvų, seserų, brolių, giminių ir apylinkės gyventojų.

A. A. Jurgiui Krasnickui (1902-1922 m.) prisiminti

POTENCIALAS

Choras: *vyrų ir moterų*
Petras: *studentas*
Juozas: *studentas*
Jurgis: *studentas*

SCENA I: (gatvė)

CHORAS: Koks dabar bus mums gyvenimas!
Priešai grasina mūsų tikėjimui.
Dievas liko tik pašnabždom.
Jie netiki Juo ir pilni įrodymų.
Kur mums susiburti, rasti priemonių pasipriešinimui?

PETRAS: Taigi, reikia kaip nors išvyti šiuos priešus. Bet kad neturiu jokių idėjų ir nėra nei vieno kuriuo galėtumėm pasitikėti. Laukiu Juozo, gal jis ką nors pažįsta. *(atsidūsta)*. Su Dievo pagalba.

(Ibėga Juozas)

JUOZAS: Greičiau Petrai, į mano kambarį, mane sekliai vejasi. Turbūt ką nors įtaria.

(Abu nubėga)
SCENA II: *(Juozo kambarys)*

CHORAS: Gyvenime daug ko atsisakom — bet kiekvieną žmogų
Išgelbsti viltis, kad yra kas nors vertesnio,
Ieškome tos nakties kur amžina ramybė.

JUOZAS: *(užduses)* Klausyk, Petrai! Mano mokykloje yra toks vienas studentas vardu Jurgis. Daug kartų jis filosofijos klasėje diskusijas vedė su mokytoju apie religijos naudingumą bei reikalingumą žmogaus dvasiai. Man atrodo, kad jisai gal ir turėtų kokių geresnių sumanymų.

PETRAS: Bet tu tik pažįsti jo teorijas, ne darbus.

JUOZAS: Tiesa, ir jis už mus jaunesnis, bet atrodo labai apsiskaitęs. Aš turiu nujautimą... Be to, nieko neprarasime jį pasišaukę.

1919 m. Moksleivių ateitininkų konferencijos Kaune atstovai. Sėdi ant žemės (iš kairės) Juozas Leimonas, Povilas Augys, Petras Spetyla, Vincė Jonuškaitė, Bernardas Žukauskas ir Stasys Lipčius. Antroje eilėje: Jadvyga Česaitytė, Stefa Paliulytė, Jurgis Krasnickas, kun. Ignas Česaitis, Petras Karvelis ir už mergaičių paskutinis — Juozas Mičiulis. Ketvirtoje eilėje: neatpažintas, Antanas Kučinskas, Antanas Juška, Vincas Dovydaitis, Justinas Mašiotas, neatpažintas. Balsys, neatpažintas ir Povilas Gaučys. Penktoje eilėje: Viktoras Jasaitis, neatpažintas, Povilas Žilys, Julius Aperavičius, neatpažintas, Antanas Vasiliauskas, neatpažintas, Jonas Paukštys, Česlovas Pakuckas ir klier. Jonas Bružikas.

LIETUVOS NACIONALINĖ MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA

SCENA III: *(mokykloje)*

CHORAS: Kur tas mūsų Dievas?
Ar mus visai apleido?
Nejaugi neatsiras užtarėjo?
Nuo senų senovės žmogus turi savo idealus.
Dar mes tų idealų nepraradom.
Bet rytoj jau nebegalvosim, nebeliko
prasmės.
Tapsim nihilistais.

JUOZAS: Klausyk Jurgi, aš tave sveikinu už laimėtas šios dienos diskusijas.

JURGIS: Ačiū. Bet deja, Juozai, norisi man kaip nors kokiu darbu įrodyti, kad aš tikrai tikiu tam ką teigiu.

JUOZAS: Tai tu dar jaunas, turėsi laiko.

JURGIS: Žinai, Juozai, šitaip man geriau negalvoti. Ir aš turiu norą atsilošti ir patinginiaut, palikęs savo mintis uždarame kambaryje.

JUOZAS: Tiesą sakai. Tačiau kada tu manai pradėti vykdyti savo sumanymus.

JURGIS: Dabar. Mūsų valstybėje niekinamas Dievas. Šitaip negalima. Eičiau aš vienas ir kovočiau — bet reikia stipraus, tvirtai įsitikinusio būrio užnugary, ir gal tada daugiau ką uždegtumėm.

JUOZAS: Jau toks būrys yra susidaręs, čia pat. Ateik tu į vieną mūsų susirinkimą ir galėsi pamatyti kaip mes dirbam.

JURGIS: Gerai, ateisiu.

SCENA IV: *(gatvė)*

CHORAS: Praėjo jau metai.
Tie, kurie per jauni buvo, apsiėmė senelių
darbus.
Vyksta ideologinis karas.
O Dieve, duok mums ištvermės!

JURGIS: Juozai ir Petrai, klausykit, aš rytoj važiuoju į kitą miestą skaityti paskaitą ir paraginti ten grupę. O jūs prižiūrėkit mūsų grupę šį vakarą, gerai? *(Išeina Juozas ir Petras.)* Tik metai praėjo, o rodos mano mintys taip pasikeitė. O gal nepasikeitė, bet pasidarė reališkesnės. Kad tik neprarasčiau savo idealų! Dievas man apšvies protą. O dar man liko tiek studijų ir darbo. Aš laukiu su džiaugsmu rytdienos. Smagu matyti tuos jaunus veidus

— kaip jie nuoširdžiai į mane žiūri ir laukia tik gairių, kelrodžių. Bet aš pats dar nevisai tikras ko siekti. Žinau, kad Dievas yra ir gelbtsi visus, bet taip sunku apsispręsti katras kelias geriausiai ir tikriausiai veda. O aš tiek dar daug nežianu ir mane stebi ir seka jaunesni. Reikia išlaikyti tam tikrą išorę, kad jie manim, mano idėjomis ir pagaliau Dievu neapsiviltų.

SCENA V: *(Jurgis vienas savo kambaryje)*

CHORAS: Kovojo spaudoje jis prieš Dievo niekinimą.
Skaitė paskaitas, dalyvavo diskusijose.
Bet ar tai užtenka, kad mus įkvėptų?
Laukiam darbų, ne žodžių.

JURGIS: Koks galingas laiku nutaikytas žodis! Tačiau reikia man daugiau ką daryti. Seniai bemačiau savo šeimą, namus. Reikia ten sugrįžti. Gal sugalvosiu kokių praktiškų bei naudingų darbų, kuriuos mūsų grupė gali atlikti. Priešai turi pajusti ką reiškia tikėjimas, religija! Bet kaip tai padaryti?

CHORAS: Daug norėta, daug galėta.
Bet sustabdyta.
Dievas gal parūpins kitą vadą.
Mes juk bejėgiai be idėjų, idealų.

D. Matulionytė

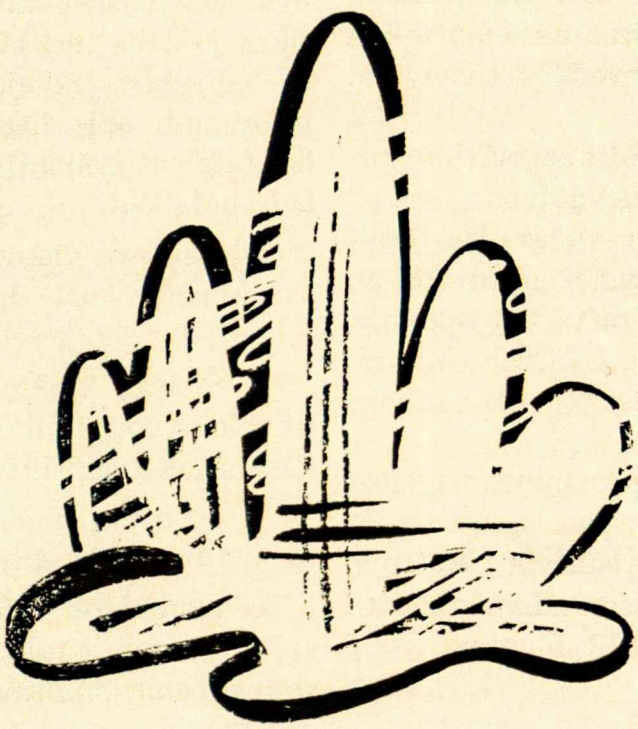

ANTROJO PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO

Nutarimai

Antrojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso atstovai, susirinkę iš Argentinos, Australijos, Austrijos, Belgijos, Brazilijos, Didžiosios Britanijos Jungtinių Amerikos Valstybių, Kanados, Kolumbijos, Urugvajaus, Venecuelos ir Vokietijos į Kent Valstybinį Universitetą, vieningai skelbia Antrojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso, vykstančio 1972 Jaunimo metų birželio 30 — liepos 16 dienomis Šiaurės Amerikoje, *nutarimus:*

1. Jaunimo susiorganizavimo reikalu

a. Jaunimo Kongresas steigia Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungą (PLJS), kuri veiks Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) rėmuose, jungs lietuvių jaunimo organizacijas bei paskirus asmenis ir rūpinsis bendru jaunimo veiklos planavimu bei derinimu;

b. bendravimo ir bendradarbiavimo būdus PLJS sutars su PLB Valdyba;

c. pagal sąlygas kraštuose bus steigiami PLJS vienetai, kurių narių amžius ribojamas 16 - 30 m. Kraštų LB valdybos prašomos priimti kraštų LJS valdybų pirmininkus pilnateisiais kraštų LB valdybų nariais;

d. PLJS Valdybos pirmininkas įgaliojamas sudaryti valdybą, pasirūpinti PLJS statuto paruošimu ir pristatymu Antrojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso atstovams tvirtinti iki 1972 Jaunimo metų pabaigos.

2. Jaunimo ryšių reikalu

Jaunimo Kongresas pageidauja PLJS rėmuose sudaryti pagrindinį ryšių centrą, kuris rūpintųsi:

a. informacijos apie lietuvių padėtį surinkimu ir skleidimu gyvenamų kraštų spaudoje, radijuje ir televizijoje;

b. informacijos skleidimu lietuvių jaunimo tarpe knygomis, plokštelėmis ir aplinkraščiais;

c. prieinamiausių sąlygų sudarymu enciklopedijoms ir kitoms knygoms platinti;

d. naujo informacinio leidinio ruošimu ir platinimu lietuvų jaunimo tarpe; leidinys leidžiamas lietuvių kalba, tačiau tam tikra jo dalis turi būti ir vietinėmis kraštų kalbomis; leidinio paskirtis — ne tik informuoti apie lietuvių jaunimo veiklą, bet taip pat ryškinti ir jaunimo nuomones bei nuotaikas;

e. atskirose vietovėse organizavimu ryšių vienetų, kurie informuoja pagrindinį centrą;

f. paskirų kraštų lietuvių aprūpinimu tikybinių apeigų reikmenimis (pvz. giesmėmis, maldomis ir t. t.);

g. duomenų rinkimu apie atskirų kraštų lietuvius, jų darbus bei atsiekimus;

h. okupuotos Lietuvos informavimu apie išeivijos lietuvių pastangas per laisvojo pasaulio informacinius šaltinius.

3 Talkos atskiriems kraštams organizavimo reikalu

Jaunimo Kongresas, atsižvelgdamas į Vasario 16 gimnazijos Vokietijoje, Urugvajaus, Argentinos ir Brazilijos lietuvių kelių metų kvietimą siųsti iš Šiaurės Amerikos mokytojus bei kitus lietuviškos veiklos talkininkus, prašo PLB Valdybą ruošti talkos kadrus, kurie JAV "Peace Corps" pavyzdžiu atliktų šiuos uždavinius:

a. ištirtų, kuriose pasaulio vietose yra trūkumų ir pageidavimų tokius asmenis siųsti;

b. paruoštų asmenis, kurie sutiktų ilgesniam laikui apsigyventi tokiose vietose su tikslu talkininkauti ten gyvenantiems;

c. sektų šio darbo pasekmes iki tol, kol vietovės jaustųsi pakankamai tvirtos savo jėgomis darbą tęsti toliau;

d. rūpintųsi reikalingomis lėšomis šiam projektui įgyvendinti.

4. Lietuviškos šeimos reikalu

Jaunimo Kongresas, pasisakydamas jaunos lietuviškos šeimos, esančios tautos egzistencijos centre, rūpesčiais:

a. skatina tėvus savo vaikus mokyti lietuvių kalbą ir juos auklėti lietuviškoje dvasioje bei kultūroje;

b. atsižvelgdamas į reikalingumą sudaryti geresnes sąlygas jaunai lietuviškai šeimai vaikuose ugdyti tautinę dvasią, siūlo parūpinti priemonių (pvz. knygų, plokšteilų, žaidimų ir t. t.) bei skatinti jomis naudotis;

c. matydamas reikalingumą jungti mišrias šeimas į aktyvų lietuviškąjį gyvenimą, sudarant sąlygas bendrauti ir susipažinti su lietuvių kultūros reiškiniais, prašo kraštų LB valdybų sudaryti tokio įsijungimo sąlygas.

5. Lietuviško švietimo reikalu

Jaunimo Kongresas lietuviško išeivijos švietimo reikalu siūlo:

a. kreipti ypatingą dėmesį į lietuvių kalbos kursų ruošimą mišrių šeimų nelietuviškai daliai, ypač atsižvelgiant į Pietų Amerikos ir kitų mažų kolonijų lietuvių padėtį;

b. sudaryti komisiją, kuri pasirūpintų leidiniu, apibūdinančiu lietuvių ir kitų baltų įnašus paskiriems gyvenamiesiems kraštams ir pasauliui, akivaizdžiai pristatančiu vietoves, susijusias su lietuvišku gyvenimu, tinkamu vartoti lituanistinėse mokyklose;

c. knygas plokšteles bei magnetofonines juostas, vartojamas lietuvių kalbos kursams anglų kalba, parengti taip pat vokiečių, ispanų ir portugalų kalbomis ir siųsti į tas kalbas vartojančias vietoves.;

d. PLB Švietimo Tarybai:

i. sudaryti išeivijos lituanistinių mokyklų mokytojų komisiją dabartinei lituanistinio švietimo padėčiai nagrinėti;

ii. ruošti lietuvių kalbos vadovėlius ne tik anglų, bet ir kitomis kalbomis, pritaikant juos vartojančiųjų amžiui;

iii. išleisti lietuvių - ispanų ir lietuvių - portugalų kalbų žodynus;

iv. paruošti technikinių bei griežtųjų mokslų terminų žodyną;

v. išleisti lietuvių kalbos kišeninius žodynėlius;

vi. rūpintis siųsti JAV LB Švietimo Tarybos leidžiamas "Švietimo Gaires" ne tik Šiaurės Amerikoje, bet ir kitur gyvenantiems mokytojams bei veikiančioms mokykloms; ir

vii. rūpintis, kad visų kraštų mokytojams ir mokykloms būtų siunčiama JAV ir kitų kraštų mokytojų studijų savaičių medžiaga.

6. Kultūrinės veiklos reikalu

Jaunimo Kongresas, vertindamas lietuvių kultūros reikšmę tautiniam jaunimo brendimui,

a. pageidauja sudaryti sąlygas informacijos pasidalinimu apie lietuvių, ypačiai jaunimo, kultūrinį gyvenimą, ir

b. skatina veikiančius lietuvių fondus remti lietuvių jaunimo kultūrinę veiklą ypačiai neturtinguose kraštuose.

7. Lietuvių tautos reikalu

Jaunimo Kongresas, pasisakydamas už lietuvių tautos laisvę ir Nepriklausomos Lietuvos Respublikos atstatymą,

a. skatina visus lietuvius šalinti tarpusavio nesutarimus ir bendromis jėgomis, nežiūrint politinių įsitikinimų, kovoti už Lietuvos laisvę ir lietuvybės išlaikymą išeivijoje,

b. ragina išeivijos lietuvių jaunimą skirti pavergtos Lietuvos okupantą nuo okupuoto lietuvio ir domėtis pavergtos Lietuvos kūrybiniu gyvenimu bei objektyviai jį vertinti,

c. skatina prie PLJS steigti politinių reikalų komisiją, kuri

i. rūpintųsi skubiu politinių informacijų perdavimu visiems PLJS vienetams

ii. palaikytų tiesioginius ryšius su lietuvių centrinėmis politinėmis institucijomis,

iii. rūpintųsi informacijos telkimu apie okupuotą Lietuvą ir atitinkamais atvejais pareikštų savo nuomonę,

iv. paruoštų konkrečios politinės akcijos būdų ir strategijos vadovėlius,

d. kreipiasi į pasaulį, reikalaudamas Lietuvai, Molotovo-Ribentropo paktu 1940 m. sovietų okupuotai, laisvo apsisprendimo teisės. Kadangi

i. Lietuvoje nuolatos pažeidžiamos žmogaus teisės, paneigiama tautos laisvo apsisprendimo teisė ir trukdomas ekonominio, socialinio, kultūrinio bei religinio gyvenimo natūralus išsivystymas, ir

Jaunimo Kongreso stovykloje jaunimas pietauja.

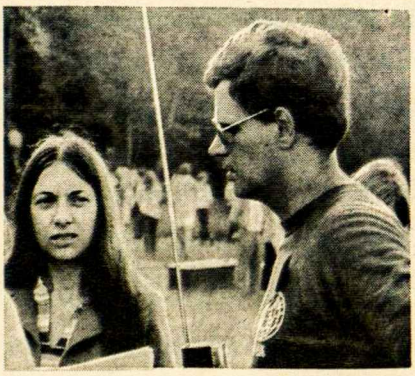

Jaunimo Kongreso stovyklos administratorius Gediminas Breichmanas radio siųstuvo — priimtuvo pagalba palaiko ryšį su įvairiais vadovybės asmenimis 500 stovyklautojų jūroje.

ii. lietuvių tauta, iškankinta sovietų rėžimo, nuolatos, o ypačiai paskutiniuoju laiku, pakartotinai kelia laisvės balsą, kurį rodo Simo Kudirkos, Vytauto ir Gražinos Simokaičių šuoliai į laisvę, 17,000 Lietuvos gyventojų religinės laisvės peticija, Romo Kalantos, Stonio, Andriuškevičiaus ir Želikausko susideginimai ir eilė kitų įvykių,

todėl mes, lietuvių tautos dalis laisvajame pasaulyje, reikalaujame Lietuvai ir kitom Pabaltijo tautom laisvo apsisprendimo ir žmogaus teisių, pažymėtų Jungtinių Tautų

Chartoje ir pripažintų Sovietų Sąjungos, kaip Jungtinių Tautų narės, ir prašome Jungtines Tautas pasmerkti Sovietų Sąjungą kaip tautų prispaudėją ir įtakoti ją grąžinti toms tautoms laisvę,

e. konstatuoja, kad Lietuva yra pavergta ir joje varžoma religinė laisvė — ribojamas klierikų skaičius, uždarinėjamos bei griaunamos bažnyčios, neduodami leidimai naujų bažnyčių statybai, baudžiami ir kalinami kunigai už religinių pareigų vykdymą, ypačiai draudžiamas religinis vaikų bei jaunimo auklėjimas, draudžiama religinė spauda, persekiojami tikintieji ir t. t., griežtai pasisako prieš sąžinės laisvės bei religinių teisių laužymą ir prašo visų tikybų vadovybes:

i. atkreipti dėmesį į dabartinę Lietuvos religinę padėtį,

ii. atkreipti laisvojo pasaulio dėmesį į religinį persekiojimą Lietuvoje,

iii. paskelbti maldos dienas paminėti Lietuvos ir kitų pavergtų tautų tikinčiųjų kančią,

iv. pasmerkti tikybos ir žmonių persekiojimą Lietuvoje ir visoje Sovietų Sąjungoje.

8. *Visuomeninės veiklos reikalu*

Jaunimo Kongresas skatina jaunimą sudaryti studijinius būrelius, kur būtų išsamiai paliečiamos Lietuvos bei lietuvybės problemos, rašyti gyvenamo krašto kalba lietuviškomis temomis ir veržtis į gyvenamo krašto politiką bei kultūrą

9. *Jaunimo kongreso reikalu*

Trečiasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas įvyks 1975 metų gruodžio mėnesį Pietų Amerikoje.

Antrasis Pasaulio Lietuvių
Jaunimo Kongresas

1972 Jaunimo metų liepos mėnesio 8 diena, Kentas, Ohio, JAV.

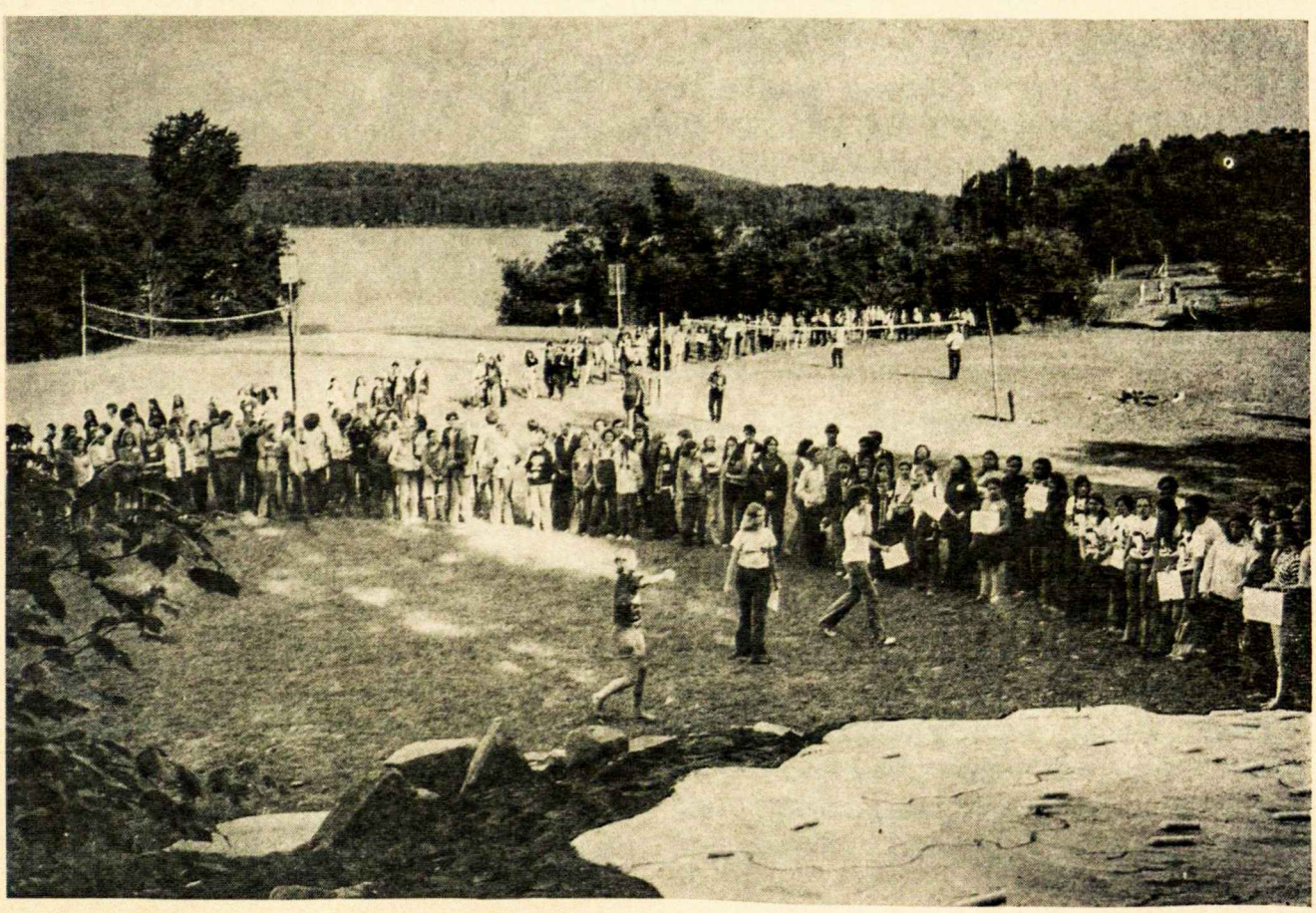

II PLJK stovyklautojai renkasi prie Lietuvos šemėlapio, kurio papėdėje jaunimas atvykęs iš pasaulio keturių šalių bendromis pastangomis pastatė akmeninį aukurą — simbolį bendro darbo Lietuvos gerovei. "Romuva" 1972. VII. 13

ANTROJO PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO

Pareiškimas

Antrasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas, parengiamuosius darbus pradėjęs atskiruose kraštuose ir kolektyviai vykdęs Čikagoje, Kento universitete, Romuvos stovykloje bei Toronte, į pasaulio lietuvius kreipiasi šiuo pareiškimu:

Nuoširdžiai dėkoja visiems įgalinusiems Kongresą įvykdyti: visų savo institucijų darbuotojams, visiems rėmėjams ir aukotojams.

Kongreso nutarimams vykdyti ir jaunimo veiklai ryškinti bei planuoti Kongresas įsteigė Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungą, kuri:

1) veiks Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ribose, glaudžiai su ja bendraudama ir bendradarbiaudama;

2) atskiruose kraštuose bus savarankiška ir autonomiška pagal vietos sąlygas bei galimybes;

3) jungs lietuvių jaunimo organizacijas ir organizacijoms nepriklausantį jaunimą ir derins bendrą lietuviškąją jų veiklą.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga savo pirmininku išrinko Antaną Saulaitį SJ ir valdybos nariais — Nelidą Zavickaitę iš Argentinos, Edmundą Andriuškevičių iš Urugvajaus, Emantę Mikuckytę ir Vilių Ambrozevičių iš Brazilijos. Jaunimo Komunikacijos Centras sudaromas Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir jam vadovaus Romas Sakadolskis.

II PLJK Prezidiumas

Torontas
1972 Jaunimo Metų liepas 16 diena

TĖVYNĖJ LAISVĖS - LAISVĖJE TĖVYNĖS!

Kongreso atstovės ir JLT sekretorės Onytės Kliorytės pranešimas Pasaulio Lietuvių Jaunimo II Kongreso studijų dienose Kento universitete.

Prisimindama prieš metus įvykusį Jaunimo Žygį į Jungtines Tautas ir siekdama prisidėti prie lietuvių religinio gyvenimo atnaujinimo, Moksleivių Ateitininkų Sąjunga 1966 metų lapkričio 13 dieną paskelbė Žygį pas Šventąjį Tėvą. Žygio galutinis siekimas būtų įvedimas lietuvių bažnytinės savitvarkos: būtent, Šv. Tėvas būtų prašomas įsteigti lietuvių vyskupijas laisvąjame pasaulyje, kurioms būtų pavestos visos, šiuo metu nuo kitų vyskupijų priklausančios, lietuvių parapijos, vienuolijos ir mokyklos. Tokiu būdu, laisvojo pasaulio lietuviai gautų teisę savarankiškai tvarkyti savo religinį gyvenimą savų vyskupų vadovybėje.

Buvo siūloma sudaryti jaunimo delegaciją, kuri pasaulio lietuvių jaunimo vardu, bažnytinės savivaldos prašymą Šventajam Tėvui įteiktų Lietuvos nepriklausomybės atgavimo 50 metų sukakties proga.

Pirmutinis žygio žingsnis turėjo būti vykdomojo komiteto sudarymas iš visų jaunimo organizacijų atstovų. Šis komitetas būtų rinkęs dokumentinę medžiagą, informavęs spaudą, padėjęs atskirų vietovių žygio komiteto skyriams, organizavęs pačią delegaciją bei paruošęs jai tinkamą prašymą — memorandumą.

Į šią mintį greitai atsiliepė Amerikos Romos Katalikų Federacija. Buvo pareikštas pageidavimas, kad norint, kad akcija būtų visuotinė ir apimtų visus lietuvius katalikus, inicaityva lietuvių vyskupijų steigimo reikalu būtų perleista jiems.

Katalikų Federacijai perėmus žygio iniciatyvą, pagrindinis žygio tikslas buvo per Šventąjį Tėvą pristatyti pasauliui religinę priespaudą Lietuvoj ir kitur, ypatingai iškeliant jaunimo ir vaikų religinį persekiojimą.

Paruošti tikslesnį žygio projektą Kat. Federacija buvo palikusi vykdomajam komitetui, kurio sudarymas buvo svarbus, bet nesėkmingas Federacijos uždavinys. Todėl 1968 metais moksleivių centro valdybai paprašius, žygio komiteto suddarymo iniciatyvą Federacija vėl sugrąžino moksleiviams, kurie paruošė platų žygio projektą ir 1968 spalio 22 dieną komitetą sudarė. Komitete dalyvauja, ar yra dalyvavusios, sekančios jaunimo organizacijos: Akademinis Skautų Sąjūdis, Korp! Neo-Lithuania, Lietuvių Jūrų Skautija, Lietuvių Skautų Brolija, Lietuvių Skaučių Seserija, Lietuvos Vyčiai, Moksleivių Ateitininkų Sąjunga, Studentų Ateitininkų Sąjunga, PLB Jaunimo Sekcija.

Žygio darbus galima skirstyti į dvi rūšis: nuolatinius ir proginius. Nuolatinis darbas yra stiprus ir atsakingas propaganods skleidimas. Visada ir visur, kur galima, žygis informuoja pasaulį apie tikėjimo persekiojimą Lietuvoj ir prašo imtis akcijos.

Jaunimo Žygio už Tikėjimo Laisvę komitetas yra paruošęs ir išspausdinęs eilę leidinių ir, svarbiausia, išplatinęs jų tūkstančius. Buvo stengtasi pasiekti asmenis, kurie žygio idėjai pritaria ir kurie galėtų daugiausiai padėti. Pavyzdžiui laiškai ir informacija buvo pakartotinai pasiųsti Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui, visiems ambasadoriams (išskyrus komunistinių kraštų); taip pat prezidentui Nixonui. Šitoks darbas brangiai kainuoja pinigais ir prakaitu, bet yra reikalingas ir yra atnešęs laukiamų vaisių. Norėčiau paminėti keleta tokių leidinių:

1. Lietuviai Kunigai 1966 Jaunimo Metais. Šiame leidinyje galima rasti gausios ir įdomios statistinės informacijos apie lietuvius, lietuvius katalikus kunigus ir jų išsidėstymą visame pasaulyje.

2. Kas yra tikroji laisvė? (Medžiaga jaunimo diskusijoms).

3. Religinių pažiūrų anketa — kurios virš 1200 egzempliorių buvo išplatinta ir jau 340 gauta atgal.

Anglų kalba buvo išleisti ar bent platinami sekantys:

4. Vilniaus 40 kunigų deklaracija — virš 2000 egz. išplatinta.

5. Kun. Šeškevičiaus gynimosi kalba — 500 egz. Ši kalba buvo išsiųsta, kartu su lydraščiu, visiems Klevelando vyskupijos tautinių parapijų kunigamas.

7. Kun. Kontauto brošiūra apie religijos persekiojimą Lietuvoje — virš 900 išsiuntinėta Klevelando vyskupijos kunigams su papildymu apie 17,000 parašų memorandumą ir su tikinčiųjų maldos pavyzdžiu; virš 400 išdalinta demonstracijų metu ir kt. progomis.

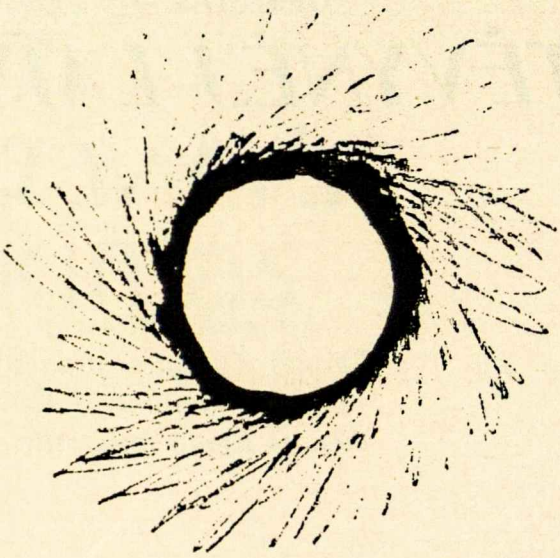

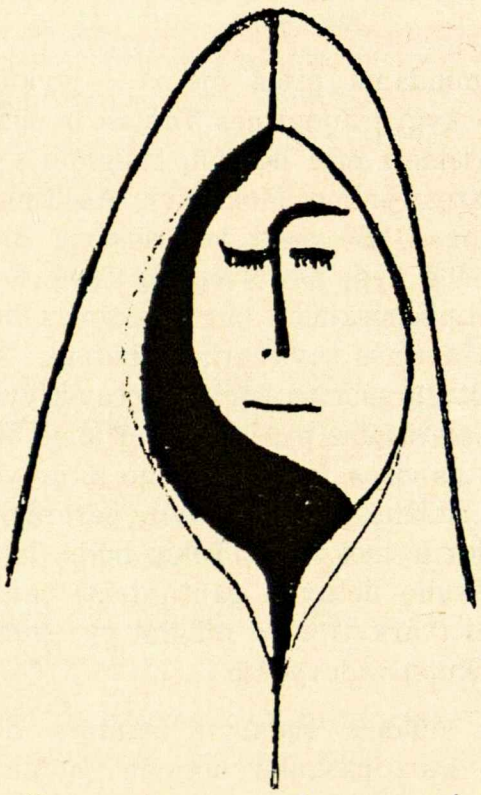

Šiuo metu yra sudaromas visų Amerikos universitetų bibliotekų sąrašas. Planuojama šiems knygynams nusiųsti mūsų leidinių komplektus, kartu su prašymu, kad įjungtų į savo kartoteką.

Antroji žygio veiklos rūšis yra proginė ir bazuojasi einamaisiais reikalais bei dienos įvykiais. Šių metų vasario mėnesį buvo suruoštas žygio prisistatymas Klevelando visuomenei ir balandžio mėnesį kultūrinis subatvakaris su dr. J. Girniaus paskaita: "Dievas ir tauta mūsų gyveni-

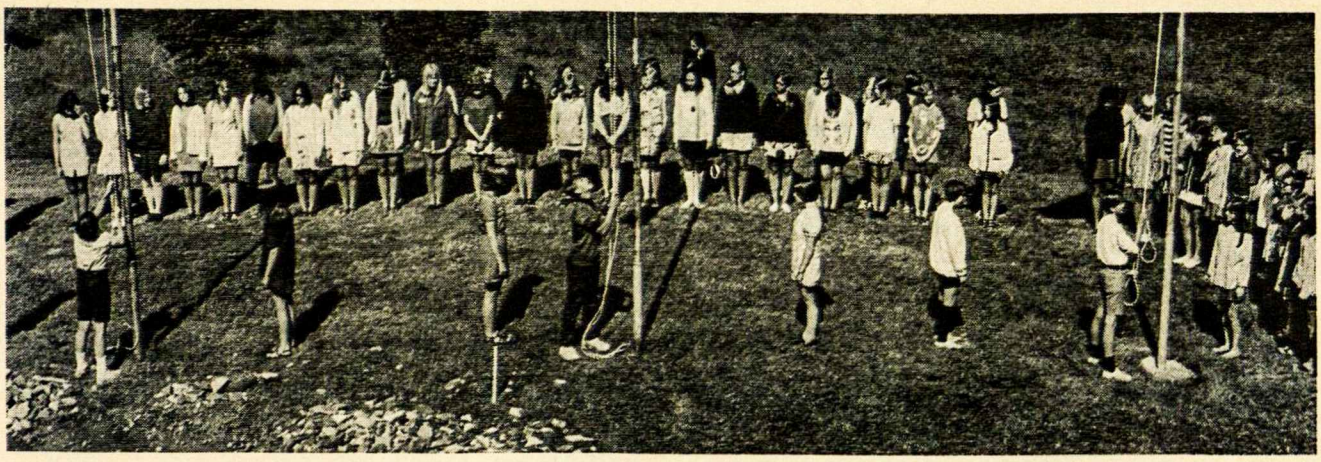

me". Balandžio gale buvo suorganizuotos penkių tautų kunigų koncelebruotos Mišios Klevelando katedroje ir didžiulė demonstracija ryšium su 17,000 lietuvių peticija Jungtinėms Tautoms. Šis įvykis buvo plačiai aprašytas amerikiečių laikraščiuose.

Išgirdęs apie Romo Kalantos susideginimą, žygio komitetas, pirmasis laisvame pasaulyje, rytojaus dieną suorganizavo demonstraciją miesto centre, kurioje gausiai dalyvavo spaudos bei televizijos atstovai. Apie šią demonstraciją buvo pakartotinai skelbiama per visas tris televizijos stotis. Taip pat pirmą kartą Klevelando dienraštyje pasirodė vedamasis lietuvių reikalais. T. G. Kijauskas, jėzuitų provinciolas iš Čikagos, per tris specialias programas radijoj ir televizijoj pristatė amerikiečių visuomenei Lietuvos padėtį ir ir religinį persekiojimą Lietuvoj. Paskelbus Amerikos Lietuvių Bendruomenei pasninko dieną, vakare specialiose jaunimo Mišiose buvo prisimintas Romas Kalanta ir visi Lietuvos kankiniai.

Žygio darbai nėra žinomi vien laisvajame pasaulyje — jau keleta kartų per Vatikano radiją buvo į Lietuvą perduotos žinios apie komitetą ir jo darbus. Esame gavę atsiliepimų, kad kiekviena, nors ir mažiausia žinutė apie menkiausią darbą yra labai džiugiai priimama ir laukiama. Žinojimas, kad turi stiprų užnugarį išeivijoje, lietuviams dažnai įkvepia naujos dvasios ir pasiryžimo nepasiduoti.

Kartais komitetas yra kritikuojamas ir girdisi priekaištai, kad "jau šeštus metus žygiuoja pas Šventąjį Tėvą ir niekad nenužygiuoja". Noriu į tai atsakyti, kad pagrindinis žygio uždavinys yra nuolatos žygiuoti idėjos vardu. Važiavimas į Romą nėra centrinis tikslas ir taip pat priklauso nuo Šventojo Tėvo nemažiau negu nuo mūsų pačių. Taip pat yra girdimi ir nusistebėjimai, kad žygis dar vis egzistuoja. Kadangi didžioji darbo dalis yra atliekama tyliai, galvojama, kad žygis miręs. Bet situacija yra visai kitokia: žygis yra stiprus ir gyvas, ir dirba visiems lietuviams labai svarbų darbą.

Tikėjimas yra visų žmogaus darbų pagrindinis šaltinis. Šiam šaltiniui išsekus, žmogus ir tauta dar gali kurį laiką laikytis drėgmės likučiais. Tačiau vieną dieną išsekimas, sausra, gręsia tapti visuotinė ir ateiti tyla.

Mūsų giliu įsitikinimu, **teisėta ir kūrybinga** Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrija yra viena iš pačių esminių mūsų tautos gyvavimo, augimo ir nemirtingumo sąlygų. Yra visų mūsų pareiga šias sąlygas gerinti ir prie jų prisidėti.

Onytė Kliorytė

Kente, 1972 liepos 6 dieną.

Atsišaukimas

JAUNIMO PETICIJOS REIKALU

Antrojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso didieji įvykiai jau praeityje. Iš keturių kontinentų, iš keturiolikos valstybių suvažiavę, pasisėmėm daug žinių ir užsiangažavom naujiems uždaviniams. Dabar, sugrįžę į gyvenamąsias vietas ir trumpai pailsėję, turime ryžtis užbaigti ankstyvesnius užmojus ir ruoštis naujiems.

Vienas pagrindinių Jaunimo Kongreso darbų dar yra neužbaigtas. Tai Jaunimo Kongreso Komiteto paskelbta JAUNIMO PETICIJA, kuriai dabar turime skirti savo dėmesį ir pastangas. Turime angažuotis ir kitus jungti į Jaunimo Peticijos parašų rinkimo darbą.

Jaunimo Peticija siekiame atkreipti pasaulio, o ypatingai Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus Kurt Waldheim dėmesį į nesibaigiančias sovietų vykdomas represijas pavergtoje Lietuvoje. Mus skatina mūsų brolių ir seserų atviras pasipriešinimas, jų laisvės šauksmas, kuris įpareigoja dėti visas pastangas jungtis kovon už žmogaus ir tautos teises pavergtoje Lietuvoje!

Todėl atsikvėpę nuo didžiųjų praeitos vasaros darbų, iš naujo pasiryždami skelbiame Jaunimo Peticijos parašų rinkimo vajų! Kreipiamės į visus laisvame pasaulyje gyvenančius lietuvius, o ypatingai jaunimą, jungtis į šį darbą.

Parašus turime rinkti visur, ypač kitataučių tarpe: darbovietėse, mokyklose ir universitetuose, prie bažnyčių ir parduotuvių, parengimuose, gatvėse ir kitur.

Jaunimo Peticijos Komisija, atlikdama parašų rinkimo koordinacinį darbą, palaiko ryšius su visais Jaunimo Metų komitetais ir Jaunimo Kongreso ryšininkais. Raginame kreiptis į vietinius JK-so talkininkus, kur bus teikiama informacija ir dalinami bei surenkami peticijos lapai. Arba kreiptis į Jaunimo Peticijos komisiją, adresu: 2100 S. Court, Cicero, Ill. 60650.

Visi raginami jungtis į parašų rinkimo darbą. Ryžkimės surinkti 500,000 parašų. Savo parašu ir parašų rinkimu protestuokime prieš Lietuvos pavergėją ir lietuvių tautos naikintoją!

Jaunimo darbas ir širdis — lietuvių tautos ateitis!

Antanas Kizlauskas
Jaunimo Peticijos komisijos pirmininkas

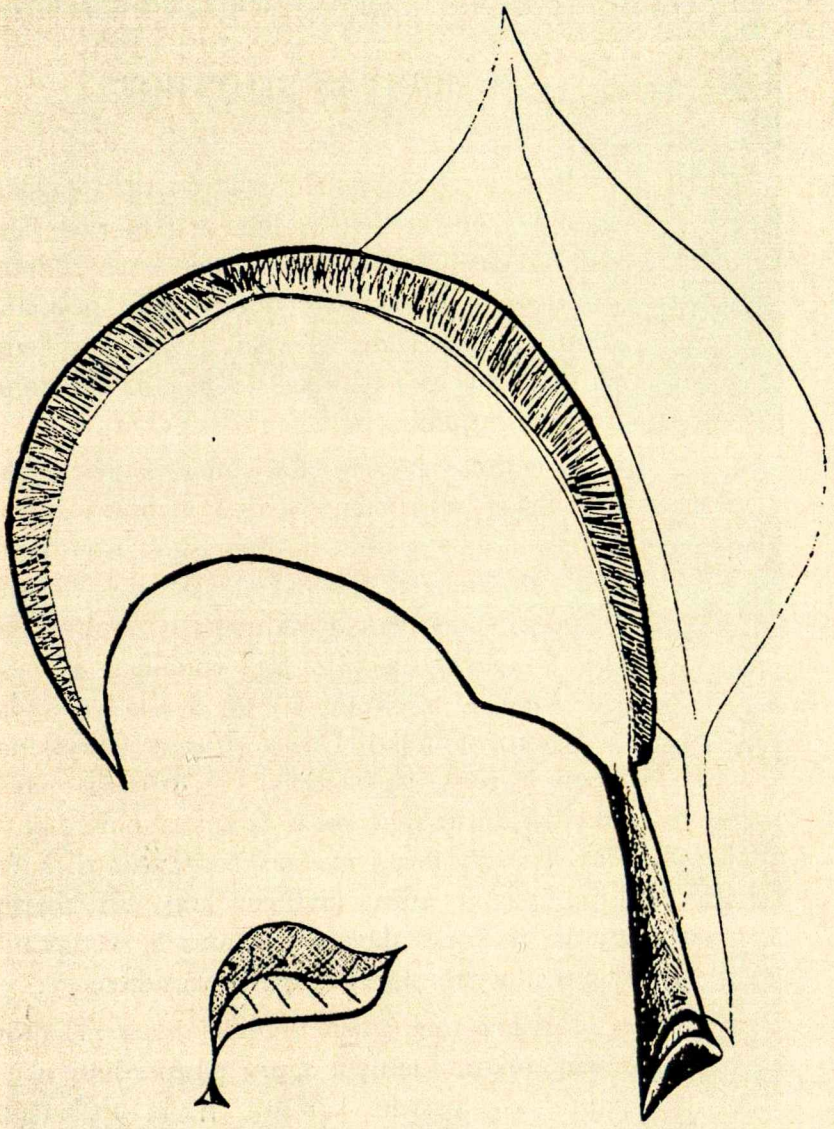

RUDUO

Ugnis (visa gamta dega — raudonai, geltonai)
Audra (vėjas traukia paskutinius lapus nuo šakų)
Tūkstantis lašų (smulkus, nesibaigiantis lietus)
Migla
Mirtis (juodai, liūdnai apsirengę medžiai, krūmai stovi gamtos laidotuvėse)

Diana Montvilaitė
(Laimėjusi II vietą vyresniųjų konkurse Romuvoje)

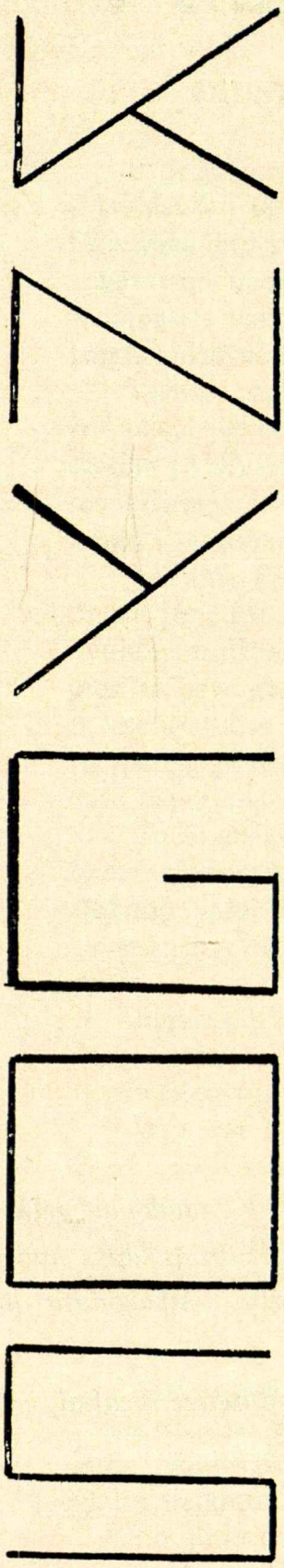

A PRIEST IN STUTTHOF"

Prof. kun. Stasys Yla pradeda savo kančios odisėją Lietuvoje. 1943 metais rektorius jam pataria pasišalint iš Kauno, nes buvo tikimasi suėmimų. Stasys Yla negali tikėti pavojaus rimtumu, nes kodėl gi vokiečiams jo reikėtų, jei jis neįsivėlęs į politiką? Jis pasitiki žmogumi ir jo teisingumu.

Suėmimas įvyksta. Kalėjimas, kančios, badas, ligos, žiaurumai, baisūs kankinimo metodai skaitytoją priveda iki depresijos. Klausi savęs: kaip žmogus gali pakęst save tiek kalinių nužudęs, klausi kaip kankinamasis nesužvėrėja visa tai matydamas ir išgyvendamas, stebies, kad kančioje, nykstant kūnui, dvasia pabunda ir ilgesingai ieško Dievo. Varge išsiryškina blogis ir gėris. Išgyvenimai lyg priverčia pasisakyt. Vidurio kelio nėra. Laimingi buvo lietuviai, kad jų tarpe gyveno besišypsantis kun. Lipniūnas ir mūsų mylimas kun. Yla, kurių gyvas tikėjimas davė lietuviams ir svetimtaučiams stiprybės sutikt naują kančios dieną.

Knygoje aprašytieji lietuviai buvo nekaltos nacių aukos. Lietuvių tauta pasipriešino okupantui — atsisakė kariauti, o jie atsikeršijo išsiųsdami lėtai mirčiai tautai vadovaujančius žmones. Maža saujelė išliko gyvų, bet liko knyga — amžinas paminklas žuvusiems, ir visur išblaškytiems lietuviams, liko dokumentas apie begalinę žmogaus didybę ir nusižmoginimą — menkystę.

Gale knygos, kun. Yla jau tiki, žino, ir mums sako, kad žmogus gali nekalčiausiai kentėti ir mirti, bet parodo, kad kančia, nežinomu mums būdu, užaugina šventuosius, kurie nors paliegę ir kaulėti iki paskutinio žingsnio eina gelbėt žmogaus.

Šioje knygoje surasit kiekvienas ką nors kitą. Vienas sutiks gyvą Dievą, kitas pajus meilę visoms tautosm, bet visi pasididžiuos ten aprašomų lietuvių nekasdieniškų kilnumu.

Emilija

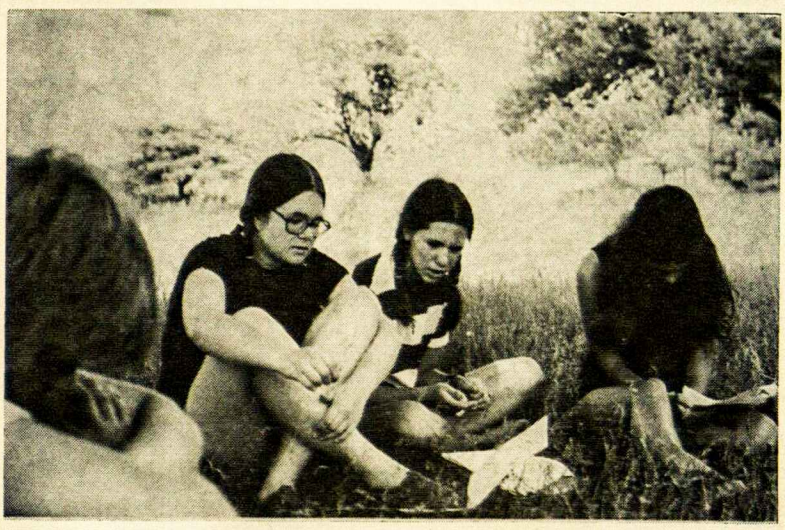

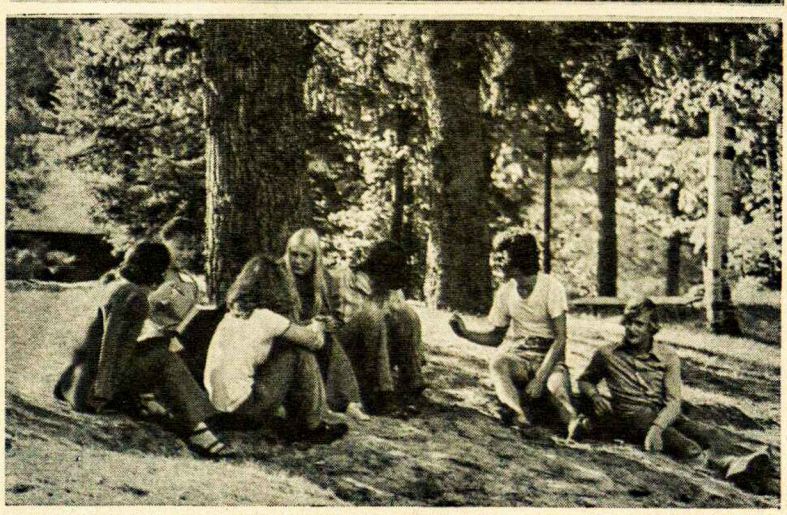

Toronto moksleiviai ateitininkai iškylauja.

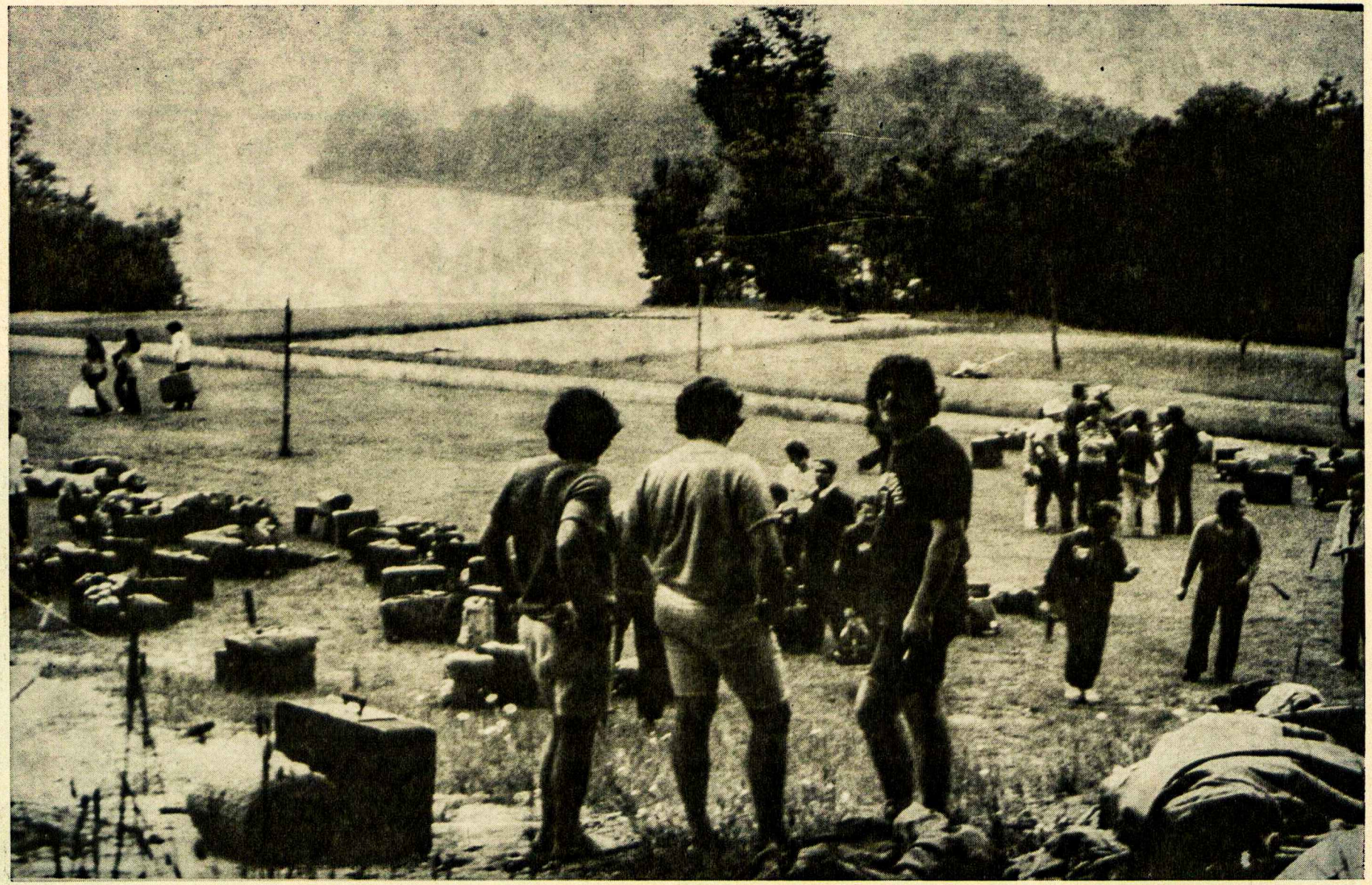

Stovyklautojai suvažiavę autobusais Jaunimo Kongreso stovyklon laikinai sumeta ant pievos savo lagaminus.

ALp(LKA)1786
1972, Nr.7

90.725.320